

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Pismene številke so prodane po 10 vinarjev.

S prillogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inser-ti pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Stev. 9.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1913.

Leto XXVI.

Red v državnem gospodarstvu.

V državni zbornici se zdaj posvečuje finančni odsek o novih dohodkih za državo, iz katerih bi se tudi znatne vsote oddale deželam, da uredijo svoje gospodarstvo. Splošno moramo reči, da je pri državi in deželi tako kakor pri posameznem gospodarju. Če pride recimo kak kmet od tega, da ima vsako leto trajno manj dohodkov kakor stroškov, se mu izpodmika s tem njegova gospodar. stopnja; manj veljave ima in tudi manj kredita. Tako je tudi z državo, samo s tem razločkom, da se slabo gospodarstvo v državi, pri katerem dohodki ne morejo več pokrivati stroškov, pozna tudi v vsem gospodarskem življenju. Država mora v tem slučaju za svoja posojila plačevati mnogo večje obresti. S tem pa tudi denar splošno postaja drag. Druginja denarja ima naravnost strašne posledice. Trgovina prša, obrt in kmetijstvo se ne moreta razvijati. Manj se zida, ker se ne more dobiti ugodnega posojila na nove stavbe; manj novih podjetij se ustanavlja. Vse blago je dražje, ker mora trgovec večje obresti, ki jih plačuje za svoj kredit, naprtiti kupcu na vrat. Zato morajo vsi delavski stanovi z vso silo zahtevati, da so finančne razmere v državi urejene. Dokler tega ni, ne more biti reda in ni pričakovati nobenega napredka, marveč kant za kantom se oglašajo tudi pri velikih podjetjih in z vsakim kantom izgubi nekaj ljudi delo in zaslužek. Po tistih deželah naše države, kjer imajo veliko tovarnen, so v sedanjem času naravnost obupne razmere. Nad tisoč delavcev je na severnem Češkem in v Šleziji brez dela.

Drugi delajo samo po par dni na teden. Odkar imamo še vojno nevarnost, vpliva neurejeno denarno gospodarstvo v državi še slabše. Celo pri nas, kjer nimamo mnogo tovarnen, se to pozna. Zlasti stavbni obrtniki, mizarji, ključavničarji tožijo že zdaj, da jim manjka dela.

Že zavoljo tega je torej silno važno, da se denarne razmere v državi popolnoma uredijo, in da dobi država toliko dohodkov, da bo imela zopet dovolj kredita za nizke obresti. Treba je pa te preuredbe tudi zato, da morejo dežele za svoje važne naloge svoje deželno gospodarstvo urediti. V ta namen se hoče najprej zvišati davek na žganje in sicer za 50 vin. za vsako hektolitrovo stepnjo alkohola, torej za en liter alkohola. Ruska država je imela v nesrečni vojski z Japonsko silno velike izgube. Pomagala si je tudi z davkom na žganje. Zvišala je ta davek in od leta 1906. je svoje gospodarstvo tako uredila, da se sedaj lahko meri z najbogatejšimi državami na svetu. Vsako leto izkazuje v svojem sklepnem računu precej prebitka. Od leta 1906 znašajo ti prebitki do danes nad 500 milijonov rubljev. Ljudsko premoženje se je splošno med tem časom močno pomnožilo. Hranilnice in kmečke posojilnice izkazujejo dvakrat več vlog, kakor so jih imele pred tem časom. Denar je splošno poceni. Splošno se dobi na Ruskem celo danes kredit po 4 in pol odstotka do 5 odstotkov. Seveda je Ruska v tem oziru šla dalje nego katerakoli druga država, ker se na Ruskem alkohol izdeluje samo v državnih tovarnah in tako prodaja kakor pri nas tobak v državno pooblaščenih prodajalnicah. Davek na žganje sicer res zadene ljudstvo, toda premisliti moramo vendarle, da je prostovoljen. Plača ga, kdor ga hoče. In za vsacega bi bilo tudi v telesnem in duševnem oziru boljše, če bi ži-

vel tako, da bi nikdar nobenega vinarja davka od žganja državi ne privoščil.

Drugi večji davek, ki se sedaj obravnava v državni zbornici, je pa zvišanje dohodninskega davka. Kakor je znano, se mora od dohodka, ki presega 1200 K na leto, plačati posebni, takozvani dohodninski davek, ki znaša v državi sedaj nekako 80 milijonov kron na leto. Posebno zadnja leta so davčni nadzorniki z vso silo padli glede na ta davek tudi na kmete. V tem oziru so z marsikakimi zvijačami vjeli neuke kmečke posestnike, ki ne znajo napraviti pravilne napovedi in zlasti ne vedo, kaj se sme vse odšteti od dohodkov. Na vsak način bo treba po naših organizacijah, zlasti po kmečkih zvezah, poskrbeti za to, da bodo naši kmetje dobili potrebnega poduka, kako se imajo ravnati pri sestavi napovedbe za osebno dohodnino in pomoči, ko jih sestavljajo, oziroma ko odgovarjajo davčni oblasti. Vzrok, da so se vrgli davčni nadzorniki na kmečke posestnike, je pa zlasti ta, ker so se bogatini, kapitalisti, veliki trgovci in industrialci znali iz tega davka doslej v zelo mnogih slučajih izmuzniti in so pri svojih napovedbah skrili ogromno vsoto svojih dohodkov. Dosedanji dohodninski davek znaša do 2000 K dohodkov malo manj nego 1 odstotek. Pri dohodku od 6000 K se zviša nekoliko nad 2 odstotka, pri dohodku 20.000 K nekaj nad 3 odstotke, pri dohodku od 100.000 K gre nekoliko nad 4 odstotke, vendar niti pri najvišjih dohodkih ne doseže 5 odstotkov. Tukaj se da na vsak način po pravici še mnogo dobiti in zato se namerava sedaj od dohodkov nad 10.000 K dalje zvišati davek. Obenem se pa hoče določiti v zakonu, da bo smela davčna oblast, kadar bo v dvomu, ali je dotičnik po pravici napovedal svoje dohodke, pregledati njihove knjige. Vse, kar leze

in gre med judi in bogatini sploh, je skočilo na noge, ko se je sprožila misel, da naj bi bile knjige v gotovih slučajih na razpolago davčni oblasti. Tega se beje, in sicer edino zato, ker bo davčna oblast natančno poznala njihove dohodke in ji ne bodo mogli vsaj kakih večjih vsot zakriti. Kako je potrebna ta reč in koliko se je dosedaj goljufalo, naj pokažemo v par zgledih: Neki veliki fabrikant je napovedoval več let sem izgube. Ko ga je davčni nadzornik prišel, se je vdal, da ima nad 200.000 K čistega dohodka. Neki veliki trgovec je napovedal 765.000 K letnega dohodka. Davčni nadzornik ga je povabil k sebi in v kratkem času je ta trgovec sam napovedal 1.100.000 K dohodkov. Pri nekem drugem velikem trgovcu se je izkazalo, da je za več nego za 1 milijon kron manj napovedal dohodkov kakor jih je v resnici imel. Neki rudniški posestnik je napovedal 37.000 K, v obravnavi proti njemu se je pa izkazalo, da ima 360.000 K dohodkov. Takih zgledov je vse polno. Sedaj, ako bo mogoče pregledati knjige, se bodo ljudje bali hudih kazni, ki bi jih potem zadele in brez vsacega dvoma bo država od tega dobila mnogo dohodkov. Ne bo ji treba stikati z vsemi silami, da bi kaj kronic vjela pri kakem kmetu ali malem obrtniku, ker bo pri velikih bogatih sedaj davčna pravičnost veliko bolj prišla do veljave. Novi davki gotovo nikdar niso nič veselega. Toda ta davek pa brez vsacega dvoma naše ljudstvo z veseljem pozdravlja in želi, naj bi naši poslanci imeli pri svojem trudopolnem delu v tem oziru popolni uspeh. Ob tej priliki se namerava skleniti tudi zakon, s katerim se bo hišno-razredni davek za hiše, ki imajo en ali dva prostora za stanovanje, popolnoma odpravil. Reveži bodo deležni te olajšave, ki je pa seveda le mogoča, ako se obenem sklenejo tudi za državo novi dohodki, katerih poglavitve smo opisali v tem članku.

III. slovensko romanje v Rimu.

Slovenci — katoliški Cerkvi vedno zvesti!

Slovenci nismo bili skupno v Rimu že trinaest let. Letos je zopet lepa prilika za to. Počimo, da spričuemo očitno svojo vero, ki ji je dal rimski cesar Konstantin svobodo! Počimo, da izrazimo hvaležnost za neprecenljivi dar te vere, ki ima svoje središče v Rimu! Pojdemo, da pokažemo udanost in zvestobo sveti rimski stolici! Pojdemo, da se predstavimo in poklonimo očetu katoličanstva kot njemu neomajno udani narod!

Razpored romanja.

V ponedeljek, 7. aprila: Odhod iz Ljubljane okoli 4. ure popoldne preko Gorenjskega, Trbiža, Pontebe do Vidma, kjer se bodo pridružili Primorci, ki pridejo z južno železnico. — V torek, 8. aprila: Ob

5. uri zjutraj prihod v Padovo. Obisk cerkve sv. Antona, služba božja in kratek ogled mesta. Odhod ob 10. uri. Ob 1. uri prihod v Bolonjo. Kosilo in kratek ogled mesta; grob sv. Katarine Bo'onjske, grob sv. Dominika. Odhod ob 4. uri. Prihod v Florenco ob 8. uri. Večerja. Prenočevanje. — V sredo, 9. aprila: Sv. maša. Kratek ogled mesta. Odhod ob 10. uri. Prihod v Rim ob 4. uri popoldne. — V četrtek, 10. petek, 11., soboto, 12., nedelja, 13., ponedeljek, 14., torek, 15. aprila v Rimu.

V Rimu.

Natančen program za bivanje v Rimu in ogledovanje svetih krajev in posebnosti bo naznanjen v posebni knjižici. Vse znamenitosti bodo vodniki razkazovali in razlagali. Višek romanja pa je sprejem pri sv. očetu, ki bo ostal romarjem v trajnem spominu. — V sredo, 16. aprila, ob 10. uri dopoldne odhod iz Rima. Popoldne ob štirih prihod v Asisi. Cerkev Porcijunkula, cerkev sv. Franciška in sv. Klare. Božja služba. Večerja. Ob 9. uri odhod v Loreto. — V četrtek, 17. aprila, ob 5. uri zjutraj prihod v Loreto. Obisk Marijinega svetišča. Sv. maša. Zajutrek. Ob 10. uri dopoldne odhod, Kosilo (zasilno) v vlaku. Zvečer ob 10. uri prihod v Benetke. Prenočevanje. — V petek, 18. aprila. Sv. maša. Zajutrek. Ogled Benetk. Ob 10. uri dopoldne odhod. Zvečer ob 10. uri prihod v Ljubljano.

Cene vožnje in oskrbe.

III. razred 130 K; II. razred 200 K; I. razred 250 K.

Cene so od vseh postaj enake. Le za one, ki vstopijo v Vidmu, se cena zniža pri III. razredu za 5 K; II. razredu za 8 K; I. razredu za 10 K.

V teh cenah je obsežena voznina po železnici tja in nazaj, trikratna hrana na dan, računač od Bolonje do vstevši Benetk, ter prenočišča v Rimu, Florenci in Benetkah. Prevoz prtljage v Rimu in Florenci od kolodvorov do hotelov in nazaj.

Priglasitev.

Priglasitve srejsima Odbor za rimsko romanje, Ljubljana, Alojzišče. Plačuje se istotam.

Pri priglasitvi naj vsak natančno naznani: 1. svoje ime, 2. stan, 3. bivališče, 4. pošto, 5. razred vožnje, 6. postajo, kjer bo vstopil, 7. če gre v Neapol ali na Malto, 8. če želi s katerim sopotnikom skupaj biti.

Sicer bodo pa itak skupine romarjev tako sestavljene, da bodo kolikor mogoče ljudje iz bližnjih krajev skupaj. Z'asti bodo še imeli svoje skupine oni iz raznih dežel oziroma škofij (Štajersko, Koroško, Goriško, Tržaško).

Za one, ki bi hoteli iti v Neapol ali na evharistični kongres na Malto, se bo skušalo od železnične uprave dobiti dovoljenje, da se bodo od Rima nazaj smeli voziti z romarsko karto. Ako bi se to ne dalo doseči, bodo dobili povrnjeno voznino nazaj.

Kdor misli iti v Neapol ali na Malto, mora to zdaj, ko se priglasit, naznaniti. Ako se jih priglasit več, se bo priredilo skupno potovanje.

Zadnji čas za priglasitev je velikonočna nedelja, 23. marec. Pa bolje, da to storite že prej in ne čakate zadnjega dneva.

Največ težav glede vlaka in še več glede stanovanja in hrane napravljajo oni, ki se prepozno oglase. Prvi pogoj za srečno izvršitev romanja in lep red je pravočasna priglasitev. Zato naj se nikdo ne zanaša na zadnje dneve, kakor se to navadno vselej godi; ker drugače pripravljalni odbor ne more sprejeti odgovornosti za red. Priglasite se torej vsi, ki mislite iti, takoj, nemudoma, da ne boste pozneje obžalovali, kakor se je to doslej še pri vsakem romanju godilo.

Dvignimo se v sveto mesto!

VOJNI DOGODKI.

Mir na bojiščih.

Poročila z bojišč so si'no redka. Nikjer se ne vrše boji, ki bi naj odločili v prid enim ali drugim. Pri Čataldži vlada skoro popoln mir, pri Odrinu je na vrsti samo obstrejevanje, pred Skadrom vsi počivajo. Edini večji boj so okrog Bulairja na Galipolskem polotoku. Toda tudi od tu so poročila le nezanesljiva. Bulgari namreč ničesar prej ne poročajo, da je že čisto dovršeno. — V naslednjem podamo redka poročila, ki slikajo zadnje dogodke.

Skader. — Taraboš. — Oblegana trdnjava. Nov povečnik.

Pred Skadrom sedaj mirujejo in se pripravljajo na nove napade. Sedaj stoji pred mestom 30 tisoč Črnogorcev in 12 tisoč Srbov ter 150 topov. Topov pričakujejo iz Srbije še več.

Taraboš obstrejuje s petih strani. S topovskimi krogli upajo doseči, kar niso mogli prej z napadom. Tisti, ki poznajo to goro, pravijo, da ni nič čudnega, če se Črnogorci niso mogli zavzeti. Ne da se ji približati, ker je skrajno silno strmo, in če že kdo pride v bližino utrdbe, mora pasti zadet od braniteljev, ki jih v skalovju ne opazi. Zato pa hočejo sedaj poizkusiti razdreti utrdbe s topovi.

Mesto samo je izgubljeno, če pade Taraboš. Zato se bo turška armada po padcu te utrdbe na brž skusila prebiti skozi oblegovalce. Z'asti Albanci, ki se boje črnogorskega maščevanja, se ne bodo podali, ampak vse storili, da ubeže kazni. — Seveda, če se jim beg iz mesta posreči, padejo v roke srbski armadi.

Poveljstvo nad vsemi četami pred Skadrom je prevzel srbski general Vojnović.

RAZMERE NA TURŠKEM.

Turške grozovitosti. — Strel z ruske ladje.

Turki se za svoje poraze maščujejo nad krščanskim prebivalstvom. Ob Marmarskem morju, posebno v krajih ob Dardanelah, so Turki zadnje čase pomorili na stotine Grkov. Posebno so se v tem odlikovali turški prostovoljci. Drugo prebivalstvo je zbežalo, kamor je sploh moglo. Mnogo se jih je zateklo v Carigrad. — Toda tu ni

mного boljše, ker Turki tu Grke, Bulgare in Srbe trumoma zapirajo ali pa pošiljajo v prognanstvo. Tiste pa, ki se hočejo izseliti, na vse mogoče načine ovirajo. Ti se zateka jo k pos'nikom velevalsti, posebno k ruskemu, da jih varuje pred turško polici'jo. — Da vlije Turkom malo strahu, je zadnjič neka ruska bojna ladja izstrelila na mesto en strel. Ta ni napravil škode, a Turki so le uvideli, da je stvar resna.

Žalostno stanje turške armade. — Pred novo revolucijo.

Divjanje Kurdov, ki jih ne morejo ukrotiti, kaže dovolj, kako slaba in neredna je turška vojska. Zato je razum'jivo, da ni sposobna za ofenzivo, ampak se le brani pred Bulgari in še to slabo. Slabo vpliva tudi to, da nimajo niti toliko denarja, da bi za armado kupili najpotrebnejših stvari.

Še mnogo slabše pa je to, da se častniki med seboj prepirajo. In če so višji nedini, je tudi ostala armada v neredu. Mladoturki so nastavili vse višje častnike na novo, ki vojakov ne poznajo in to bo zopet provzročilo zmedo. — Veliki vezir Šefket paša je menda žalostno izjavil: »To sploh ni več naša stara vojska.«

Častniki so tudi tisti, ki pripravljajo novo revolucijo v Carigradu. Neprestano poročajo, kako so tu in tam poskušali, kako bi delali proti mladoturški vladi. Vse pričakuje novih prevratov.

MIRNI GLASOVI Z BALKANA.

Turčija želi miru in popuška.

Turčija je na robu propada, zato ni čudna, da želi skorajš'ega miru. Tudi vlada, ki je sedaj na krmilu, hoče kar najprej miru, dasi tega ne sme javno izpovedati.

Mirovni predlogi velesil.

Angleški listi pišejo, da so velevalsti sklenile vojskujočim se državam predložiti s'edeči mirovni program: 1. Odrin pripade Bulgari'i. 2. Egejski otoki ob maloazijski obali ostanejo Turčiji, drugi se odstopijo Grkom. 3. Turčija dobi popo'no carinsko tarifno svobodo. 4. Zavezniki bodo sprejeli del otomanskega državnega dolga, kolikor ga določijo ve'esile. 5. Turčija ne plača vojne odškodnine. 6. Velevalsti dovolijo Turčiji večje posojilo. 7. Turčija izjavi, da je Albani'a nič ne briga.

Rumunsko - bulgarski spor.

Rumunsko-bulgarska pogajanja v Sofiji niso imela uspeha. Rumuni so zahtevali mesti Silistrijo in Balčik, česar Bulgari niso hoteli odstopiti. Sedaj so posegle vmes spet ve'evlasti, ki se boje novih bojev. Posredovati hočejo med obema državama. Rumuni so že izjavili, da so pripravljeni sprejeti vsako razsodbo. — S tem je nevarnost rumunsko-bulgarskega spora odstranjena.

MEDNARODNI POLOŽAJ.

Avstrija in Rusija se pogajata.

Razmere med Avstrijo in Rusijo so se bile zadnji čas spet poslabšale. Avstrijska bojna stranka na Dunaju je namreč začela izjavljati, da v albanskem vprašanju Avstrija nič ne popusti. — Ker so pri nas in v Rusiji uvideli, da se da to težko vprašanje

radi Albanije rešiti le po obojestranskem odnehanju, začeli so se naravnost pogajati. Zadnja poročila pravi'o, da se je že dossegla v glavnem neka podlaga za sporazum.

Radi Albanije ne bo vojne. — Nemški cesar.

Vedno bolj prihajajo vsi do prepričanja, da radi par albanskih mest ne bo prišlo do vojske. Avstrija in Rusija se resno trudita, da nasprotja mirno odstranita. — Tudi nemški cesar Vi'jem je podobno izjavil. Rekel je: »Pomislite, da smo imeli še hujše zapletljaj'e, ki so se mirno rešili. Radi Albanije čisto gotovo ne bo vojne. Prava vojna nevarnost je že minila.«

Črna gora in Skader pa Srbi.

Ker so se širile vesti, da se Rusija in Avstrija tako pobotata, da Črnogorci ne dobe Skadra, je črnogorski delegat Popović angleškemu zunanjemu ministru izjavil, da Črnogorci Skadra nikdar ne puste. Rajši da žrtvuje'o vse, kakor opuste misel na Skader, radi katerega so začeli vojno. — S Črnogorci so se izrazili enako Srbi, ki tudi zahtevajo Skader brezpogojno za Črnogoro.

DRUGE POLITIČNE VESTI IZ TUJINE.

Nemčija poveča armado. — Francoski strah.

Nemška vlada hoče predložiti državni zbornici načrt, kako zopet povečati armado. Mirovno stanje armade bi se zvišalo za 144 tisoč mož in bi štelu polum 649 tisoč mož. — Francoze je to poročilo zelo vznemirilo. Časopisje soglasno izjavlja, da francoska armada ne sme zaostati za nemško. Francoska vlada predloži v kratkem zbornici tri vojaške predloge. — Nemški državni zbor je odpravil kruto postavo proti jezuitom, sedaj se bodo zopet smeli nase'jevati.

Listek

V deveti deželi.

Iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M.

(Dalje.)

»Ničesar nisem prinesel seboj. Jaz, ki sem visokega rodu, da prav iz rodu velikega kralja Hake in stotnik v polku Ukombakosi — jaz sem potnik, človek brez kože. Ničesar nisem prinesel seboj nego to svojo sekiro. Med seboj so si razdelili mojo govedo. Vzeli so mojo ženo in moji otroci ne poznajo več mojega obraza. Ali s to sekiro,« in začel je sukati strahovito orožje okrog glave, da je žvižgalo v zraku — »si usekam novo pot do sreče. Govoril sem.«

Zmajal sem z glavo. »Umslopogas,« sem rekel, »poznam te izza davnih časov. Vedno si bil častihlepen, rojen v krvi in bojim se, da si naposled samemu sebi izkopal jamo. Pred leti, ko si koval zaroto proti Cetivaju, sinu

Pandovem, sem te svaril, in ti si poslušal in bil rešen. Sedaj pa, ko me ni bilo pri tebi, da bi ti zadržal roko, si samega sebe vjel. Ali ni res? Toda kar je, je. Kdo more zopet ozeleniti mrtvo drevo, kdo še enkrat zreti luč lanskega leta? Kdo more nazaj poklicati izgovorjeno besedo, kdo prinese nazaj duha padlih? Kar čas pogoltne, to se ne vrne nikdar več. Tvoja zgodba bodi pozabljena!

»Glej, Umslopogas, poznam te in vem, da si velik bojevnik kraljevske krvi in zvest do smrti. Celo v zuluški deželi, kjer so vsi možaki hrabri in pogumni, so te imenovali morivca, klavca, in ponoči okoli ognjev pripovedovali zgodbe o tvoji moči in tvojih činih. Čuj me sedaj. Ti vidiš tega velikega človeka, mojega prijatelja« — in pokazal sem na Vojnoviča; »tudi on je enako velik bojevnik kot ti, in dasi si tako silno močan, te more vseeno vreči čez ramo. Inkubu (slon) mu je ime. In tukaj glej tudi tega možaka z okroglim trebuhom, blestečim očesom in prijaznim obrazom. Bugvan (stekleno oko) je njegovo ime; dober in zvest človek, iz čudnega rodu, ki živi svoje življenje na vodi in na plavajočih kraljih.

»Glej, mi trije, ki nas vidiš pred seboj, bi radi potovali v notranje kraje, mimo Dongo Engere, velike bele gore (gore Kenia) in še dalje v neznane kraje za njo. Ni nam znano, kaj najdemo tamkaj; na lov gremo in iskat dogodljajev in novih krajev, ker smo se naveličali mirno sedeti in venomer gledati samo stare reči in stare ljudi okrog sebe. Ali hočeš iti z nami? Tebi izročimo poveljstvo nad vsemi našimi služabniki; ne vemo pa, kaj se ti utegne pripetiti. Nekdaj v prejšnjih časih smo mi trije tako potovali in vzeli seboj nekega človeka, ki je imel za seboj podobno življenje kakor ti — nekega Umbopa. In glej, ko smo se vračali domov, smo ga zapustili kot kralja velike dežele in šestdeset tisoč vojakov s perjanicami je čakalo njegovega povelja. Kako bo s teboj, ne morem povedati. Morda čaka tebe in nas smrt. Ali se hočeš izročiti v roke usodi in iti z nami? Ali te je mar strah, Umslopogas?»

Nasmehnil se je. »Nimaš čisto prav, Makumazan,« je rekel; »res, da sem svoje čase koval zaroto, a ni bila samo častihlepnost, ki me je privedla do padca, ampak — sramota nad me, da moram to povedati — obraz lepe ženske. Pustimo to. Gremo torej, da zopet nekaj vidimo, kakor nekdanje čase. Makumazan, ko smo lovili in se bojevali po zuluški deželi? Da, grem z vami. Naj pride življenje, naj pride smrt, kaj mi je za to, samo da bodo udarci hitro padali in da bo tekla rdeča kri. Staram se že, staram, pa se še nisem dovolj bojeval!

»A vseeno sem bojevnik bojevnikov; glej moje brazgotine« — in pokazal je na neštivilne zaceljene rane, zadane od udarcev, sunkov, zabodljajev in urezov, ki so pokrivali roke in noge. »Glej luknjo v moji glavi; možgani so briz-

gnili iz nje, a vseeno sem pobil onega, ki me je udaril, in jaz živim. Ali veš, koliko mož sem pobil v poštenem, pravičnem boju, Makumazan? Glej, tukaj je njihova zgodba, in pokazal je na dolge vrste zarez, urezanih v roženi ročaj njegove bojne sekire. »Štej jih, Makumazan — sto in tri — in pri tem nisem štel drugih nego le one, ki sem jim razparal trebuh.«

»Kar tiho!« sem rekel, ko sem videl, da se ga loteva krvoželjnost; »pa tiho bodi. Po pravici te imenujejo klavca. Nam ni do tvojih krvavih dejanj. Če pojdeš z nami, tedaj pomni dobro, da se mi ne bojujemo drugače nego v obrambo samega sebe. Poslušaj me. Mi potrebujemo služabnikov. Ti ljudje, in pokazal sem na Vakvafe, ki so se med našim pogovorom nekoliko oddaljili, »pravijo, da nočejo z nami.«

»Nočejo z nami!« je zavpil Umslopogas. »Kje pa je tisti pes, ki pravi, da

noče z vami, kadar zapove moj oče? Halo, ti!« in z enim samim skokom je bil pri Vakvafiju, s katerim sem govoril najprvo, ga prijel za roko in vlekel k nam. »Ti, pes!« je vpil in tresel prestrašenega človeka, »ali si ti rekel, da ne pojdeš z mojim očetom? Še enkrat zini kaj takega, pa ti zamašim usta za vedno, tebi in tvojim drugom, veš,« in pri teh besedah ga je silno stisnil za vrat. »Ali si že pozabil, kako sem svoj čas postregel tvojemu bratu?«

»Ne, mi pojdemo z belim možem,« je sopal Vakvafi.

»Belim možem!« je nadaljeval Umslopogas in se delal silno razkačenega; »o kom govoriš, nesramni pes?«

»Ne, mi pojdemo z velikim poglavarjem.«

»Tako se govori,« je odvrnil Umslopogas z mirnim glasom in izpustil Vakvafija. »Sem si mislil, da pojedete!«

»Ta le Umslopogas se pa smatra zelo čudno vzvišenega nad svojimi tovariši,« je pozneje pripomnil Tomič.

(Dalje prihodnjič.)

Poslana premišljevanja.

(Fr. Pavšič.)

I.

Po tesnih ulicah jeruzalemskih
Sin božji stopa s kronano glavo,
On stopa sam in križ na rami nese,
krvav je ves in zmučen že tako.

Za njim se zbira ljudstvo v gostih trumah,
vojaki, starci, moški in žene,
vojaki ne — a drugi se solzijo,
da On nedolžen je, to vsakdo vé.

Tam v prvih vrstah, glej, Njegovo mater,
ki zvesto spremlja Ga do vrh gore,
ah, kdo občutil bi te Njene rane
in kdo spoznal bi Njeno to srce!

Razgled po domovini

Dopolnilna volitev za deželni zbor. V torek, dne 4. marca bo volila mestna skupina Kamnik, Radovljica in Tržič novega poslanca. S. L. S. priporoča v smislu soglasnega sklepa strankinega vodstva kandidaturu dr. Vinko Gregoriča, primarija v Ljubljani, ki je že nebrojokrat pokazal, kako so mu pri srcu koristi meščanstva in obrtništva. Liberalci kandidirajo na to mesto tržiškega notarja M. Marinčka. Izbera pač ne bo težka, ker naši somišljeniki v imenovanih mestih dobro vedo, kdo bo bolje zastopal njihove koristi v deželnem zboru.

Duhovniške vesti. V Središču na Stajerskem je umrl dne 21. februarja bisernomašnik č. g. Matija Sinko. — V pokoj sta stopila č. g. Edvard Janžek v Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah in Franc Segula pri Sv. Roku ob Sotli. — Za provizorja v Črni pri Pliberku je imenovan odnotni kaplan č. g. Vinko Razgoršek.

Slovensko romanje v Rim. Opozarjamo cenjene čitatelje »Domoljuba« na današnji drugi članek v zadevi romanja v Rim. Naj bi ga vsak prebral zanesljivo in se potem naglo odločil za: pojdem! ali ne pojdem! in se tudi takoj priglasi! rok za oglaševanje je izredno kratek in odlašanje povzroča odboru samo neljube zapreke.

Za župana v mestu Višnja gora je bil izvoljen g. Janko Zupančič, trgovec in posestnik v Višnji gori.

Županstvo odšlo je minuli teden g. Anton Vilfan, župan na Ježici.

»Bogoljubova« uprava nam sporoča, da bo bližnje marčevo (3.) številko poslala še vsem dosedanjim naročnikom; aprilovo številko pa dobe samo naročniki — plačniki. Naj torej noben ne zamudi storiti svoje dolžnosti.

Stavka v Vevčah končana. Stavka v Vevčah je končana. Delavstvo je prišlo na delo. Pogajanja med delavstvom in tovarno je posredovalo zadnji teden z vneto okrajno glavarstvo, delavstvo je bilo zastopano po županu Dimniku in delavskem odboru. Delavstvo je častno zmagalo s svojimi zahtevami, kajti tovarna je razun dveh morala sprejeti na delo vse delavce in jim priznati vse prejšnje pravice.

Smrtna kosa. Umrl je dne 18. februarja Janez Perko, po domače Frencin, oče g. Pavla Perkota, župnika ter pisatelja na Češnjici. — Dne 11. februarja je v Javorju nad Litijo umrla mati ondote g. župnika, Ana Indof, v starosti 70 let. Pokopali so jo ob najobilnejši udeležbi tik groba pred sedmimi leti umrlega moža Jakoba. Rajnica je bila nadaleč znana kot prava mati revežev. — V Gornji Šiški pri Ljubljani je umrla dne 18. februarja posestnica in gostilničarka ga. Apolonija Pavšič v 64. letu starosti. Pokojnica je bila mati č. g. župnika Fr. Pavšiča v Turjaku in zelo skrbna gospodinja. — V tolminskih Ravnih je umrl oče č. g. kurata Andr. Klobučarja, 72letni posestnik Anton Klobučar, vrl krščanski gospodar. — Na Trati pri Ledenicah na Koroškem je 18. februarja umrla v 59. letu starosti mati č. g. župnika dr. Jan. Arnejca v Zrelcu, Ana Arnejc, vzgledna krščanska žena. — Na Gočah pri Vipavi je umrla dne 20. februarja gospa Marija Ferjančič, mati dveh duhovnikov, okr. sodnika v Ajdovščini g. dr. H. Ferjančiča. — V Puštalu pri Škofji Loki je umrla dne 25. t. m. zjutraj posestnica Marija Sever, mati častitih gospodov Franca Severja, župnika v Št. Vidu pri

Vipavi in Ivana Severja, kaplana v Pre-serju pri Ljubljani. — Bog daj vsem večni mir, preostalim pa tolažbo!

Županski shod se vrši dne 4. marca t. l. v Ribnici in dne 5. marca t. l. v Vel. Laščah. Na shod so vabljeni vsi župani, občinski svetovalci in občinski odborniki kakor tudi duhovniki iz dotičnega sodnega okraja. Županski shod se vrši v Društvenem domu (v hiši hranilnice in posojilnice) v Ribnici in v Vel. Laščah. Župani, občinski svetovalci in občinski odborniki so dolžni, udeležiti se županskega shoda, zato pa imajo pravico zahtevati za gotove stroške povračilo iz občinske blagajnice na podstavi § 25. občinskega reda.

† Goriški deželni glavar dr. Pajer. Dne 18. februarja je v Gorici umrl goriški deželni glavar dr. Alojzij vitez Pajer. Dr. Pajer je bil star 84 let, v političnem življenju je bil 52 let. Leta 1868. je postal deželni poslanec, leta 1869. je bil izvoljen v državni zbor, leta 1875. je dosegel plemstvo. Smrt Pajerjeva je zapečatila usodo goriškega deželnega zbora, ki bo v kratkem razpuščen.

Častni občan. Občinski odbor pri Sv. Lenartu nad Laškimi je dne 19. februarja izvolil ustanovitelja nove občine, č. g. župnika Fr. Časla častnim občanom.

Za avtomobilno zvezo školja Loka—Žiri je naročil posestnik Jelovčan avtomobil iz Švice za 25.000 kron. Avtomobil bo nosil 4000 kg ter bo imel prostora za šest do osem oseb.

Ogenj. V Mošnjah pri Radovljici je dne 13. t. m. zvečer pogorelo gospodarsko poslopje posest. Valentinu Remicu. Ogenj je vpepelil poslopje z vsem v n'em se nahajajočim senom in gospodarskim prodjem. Škodo cenijo na 1500 K, zavarovan pa je bil za 800 K. — V Cerkljah pri Kranju je gorelo pri posestniku Mih. Števa, vendar

so pa ogenj še pravočasno udušili. Zgorelo je le nekaj orodja. — Na Polici pri Višnji-gori je 14. febr. ogenj uničil vsa poslopja posestnikoma Jos. Burgar in Ant. Toma-zič. Škode imata 5200, oziroma 6500 kron. — Čez dva dni je gorelo pri posestniku Nučiču v Predolah pri Račni. Zgorel je pod in svinjak. Škode je 1800 K.

Iz Ljubljane so potegnili nasproti Marijinemu kopališču v Ljubljani, mestnega delavca Fr. Modica iz Črne vasi, ki so ga pogrešali že od novega leta. Kako je zašel v vodo se ne ve.

Pazite na zdravniške odradbe. V Zg. Danjah pri Železnikih, je šel posestnik Jernej Jensterle iskat k zdravniku zdravila za želodčne bolečine. Zdravnik mu jih je dal za deset dni. Jensterle pa ni poslušal zdravnika in je zaužil ali nalašč, ali pa iz radovednosti, kako učinkuje zdravilo, celo škatljo naenkrat ter je kljub zdravniški pomoči čez dva dni umrl.

N srčno je padla dne 18. t. m. zvečer 25letna Frančiška Naglič s Prebačevca pri Kranju, ko je šla na pod iskat krme za živino. Pri tem ji je spodrsnilo in je padla kakih 7 m globoko na desko. Dobila je več notranjih in zunanjih ran.

Konja in voz je odpeljal posestniku Urbanču na Posavju nek mlad, delavsko oblečen človek, ki se je ponudil za hlapca in bil tudi sprejet. Popoldne je pa prosil, če sme zapreči konja, da gre po kovčeg, kar so mu dovolili. Dosedaj pa ni nazaj niti hlapca niti konja z vozom. Kdor ga zasledí, naj ga naznani orožnikom.

Žalos na smrti treh bratov. Pod tem zaglavem smo posneli po drugih listih vest, da se je v Vodich pri Medvodah obesil še tretji izmed dveh bratov, posestnik Franc Javh. Resnici na ljubo moramo to vest popraviti v toliko, da ta posestnik Fr. Javh, po domače Kocmanov s Primskovega pri Kranju, še živi.

Nagle smrti je umrl dne 23. t. m. Jurij Štumpf, viničar v Hošnici pri Laporju na Štajerskem. Šel je zdrav od doma, namenjen k sveti maši. Na poti pa mu naenkrat postane slabo in zgrudi se nezavesten na tla. Ko ga najde neki mimoidoči mož, je bil že mrtev. Nagle, neprevidene smrti varuj nas, o Gospod!

Požar je uničil v torek, dne 18. febr. hišo Antonu Mošet, gostilničarju in cerkvenemu ključarju pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Upepelil je hišo. Škoda je velika, ker je zgorela vsa hišna oprava in obleka.

Smrt najstarejšega in najmlajšega farana. V petek, dne 14. t. m. so v št. Jakobu v Rožu na Koroškem pokopali najstarejšega moža te fars, Gracijana Pušnika iz Področice. Dosegel je starost 94 let. Takoj za njim pa so pokopali najmlajšega župljana, Zenjakovega otroka v Lešah.

Ponesrečeni otroci. Tri'etnemu rudarjevemu otroku Frideriku Fele v Trbovljah se je užgala obleka, ko je prišel preblizu peči. Otrok je vsled dobljenih opeklin kmalu nato umrl. — Posestnica Marija Koler v Grašovcih je šla te dni po nekem oprasku k sosedu. Doma je pustila svojo šestletno hčerko Terezijo. Ta je prišla pre-

blizu peči, vnela se ji je obleka in otrok je v strašnih bolečinah umrl. — Enaka nezgoda se je pripetila 3 letni hčerki gostilničarja Primožiča v Svincu na Koroškem. Pri razbeljeni peči se ji je vnela obleka. Vs'ed opeklin je otrok umrl. Starši, ne puščajte otrok brez varstva.

Cerkveni ropar prijet. V koprski stolni cerkvi so pri tatvini zasačili vlomi'ca Verdau, ki je pred meseci oropal več cerkva na Notranjskem, a so ga prijeli in izročili sodišču v Logatcu, a iz logaških ječ je že čez nekaj dni ušel.

Velika nesreča pri Sežani. Te dni se je pripetila pri Sežani proti Opčinam pri čuvajnici št. 825 velika nesreča, kjer so zgorele štiri osebe, ena pa je smrtnonevarno opečena. Spalo je tam na slami pet de'avev iz Medmurja, ki so najbolj poceni. Kako je nastal ogenj, se prav natančno ne ve. Zgoreli so štirje: Negovec, Gjermadi, Kosnjak in Patafka. Peti Najman se je privlekel še do čuvajnice, kjer je padel nezavesten na tla. Trupel zgorelih ni mogoče spoznati. Na'mana so prepeljali v bolnišnico. Delavci so živeli zelo skromno ob mali plači, tako da so skoraj stradali.

Strašna nesreča na tržaškem drž. kolodvoru. Dne 19. februarja zvečer je uslužbenec državne železnice Andrej Koc h sestavljal neki vlak. Pri tem ga je zgrabila lokomotiva ter ga tako razmesarila, da je kmalu potem, ko je bil prenešen v bolnišnico, umrl.

Požar v št. Ferjanu. V noči na predzadnjo nedeljo je popolnoma pogorela v št. Ferjanu hiša Stekerja. Našli so med razvalinami ostanke trupla delavca Mih. Blažiča iz Ajbe na Goriškem. Škoda pri požaru znaša 13.000 K. Govori se, da je nekdo zažgal hišo iz maščevanja.

Letošnji glavni vojaški nabori na Goriškem se bodo vršili po tem-le redu: v Sežani dne 1. in 3. marca; v Komnu 4. in 5. marca; v Gorici (za mesto) 6. in 7. marca; v Gorici (za okolico) 8., 10., 12., 13. in 14. marca; v Kanalu 15. in 17. marca; v Ajdovščini 18. in 26. marca; v Cerknem 15. aprila; v Tominu 16. in 17. aprila; v Bovcu 18. aprila; v Kobaridu 19. aprila; v Gradišču 21. in 22. aprila; v Trzinu 21. in 22. aprila; v Korminu 23., 24. in 25. aprila; in v Červinjanu 26. in 28. aprila.

Nabori na Koroškem bodo letos v tem-le redu: v Borovljah 1. in 3. marca; celovška okolica 4., 5. in 6. marca; Šmohor dne 15. marca; Špital ob Dr. 17. marca; Sovodje 26. marca; Paternijon 1. aprila; Beljak 2., 3., 4. in 5. aprila; Podkloster 7. aprila, Trbiž 8. aprila; Rožek 9. aprila; št. Vid ob Glini 10. in 11. aprila; Velikovec 18. in 19. aprila; Železna Kapla 21. aprila; Dobrlavas 22. aprila; Prevalje 23. aprila; Pliberk 24. aprila; Volšperk 29. in 30. aprila.

Za vojaštvo na mejah se je nabralo kakor poročja uradno vojaški list skupno 1.082.167 K.

Za konjarejce. Poljedelsko ministristvo naznanja, da bo leta 1913 nakupilo za deželne žrebčarne večje število sposobnih plemenskih žrebcev. Ponudbe se naj pošljejo do konca aprila na poljedelsko ministristvo. Ponudbe se morajo

kolekovati s kolekom za 1 K. V ponudbi se mora navesti: plemo, velikost, barvo, starost in ceno žrebca.

Nesrečna usoda. Iz Galesburga v Ameriki poročajo: 11letni hčerki znane-ega rojaka Frank Karuna, ki se je bil lansko leto rešil s svojo 5letno hčerko Anico s parnica »Titanica«, se je dne 31. januarja užgala obleka. Predno je prihitela k staršem, ki so ji hitro raztrgali obleko s telesa, je bila že opečena po celem životu.

Novice iz Amerike. Poročil se je v Jolietu slovenski zlatar Fr. Bambič z Ivanko Cankar z Iga; v Fleming Kan, Ivan Telban iz vasi Dolje pri Borovnici s Pavlo Cajner iz Savinjske doline pri Celju; v Chisholmu, Jurij Zamejc z Julijo Terdak; v Ely, Josip Novak z Ano Skala. — V Chisholmu se je ponesrečil rojak Ant. Lavrič. Nevarno je poškodovan na prsih. — Umrla sta v Clevelandu: Ivan Logar iz Il. Bistrice in Fr. Hrovatin iz Klenika na Notranjskem. — V Clevelandu je vlak ubil rojaka Martina Kuharja, ko je opravljal na železnici delo kot uslužbenec. Doma je bil od Sv. Križa pri Krškem. — V Milwan-kee je umrl 23 let stari Ivan Cetel iz vasi Kronova na Dolenjskem. — V Seattle Wasch je umrl Ivan Germek iz Verdenca pri Horjulu. — V Pllasant Valley, Pa., je umrl Fran Drolec, doma iz Gornjega Tuhinja pri Kamniku. — V Calcimetu je kapitalistični moloh zahteval dve slovenski žrtvi: 23letnega Ivana Finka je zadel takozvani »skip« in ga na mestu usmrtil; v rudniku je ubilo Ivana Bradovača iz Podgrada pri Novem mestu.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica
Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4 ³/₄ % brez kakega odbitka.

Gradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Črnuče. V nedeljo smo imeli v društvu zanimivo predavanje. Gospod profesor P e n g o v je seboj pripeljal cel zaboj steklenic in raznih praškov, na katerih nam je kazal bolj znane pojave iz kemije od nedolžne vode in sladkorja do groznega nitroglicerina, dinamita in ekrasita, ki vse pokonča, kar do-

ščje. Predavanje je bilo zelo podučno, obenem šaljivo tako, da so se poslušalci vkljub postnemu času dosti nasmejali. Udeležba je bila od ženskega spola obilna, med moškimi pa smo pogrešali nekaj odličnih članov. Zahajamo redno zlasti k predavanjem, ki so najvažnejše pri izobraževalnem društvu. — Liberalni »Dan« še vedno kriči, kaka vnebovpijoča krivica se je ježiškemu poštenemu pismonoši zgodila. Mama Kačerjeva, svetujte svojemu ljubemu Savlu, naj bo lepo zadovoljen s tem, da je svojega župnika in župana tiral pred sodnijo. Zoper to nimamo ničesar; vsak si sme pravice iskati. Grdo pa je, da se po spravi poslušeni možje v časnikih napadajo. Duhovnik je tega že vajen, saj ga skoro ni v kranjski deželi, ki ga ne bi liberalni časniki že oberizili. Ali pa bo to vaši spoštovani hiši v čast in korist, je drugo vprašanje.

g Iz Tržiča. Pretekli petek je bil v društvu Sv. Jožefa volilni shod. Dasi se je šele v petek izvedelo zanj, je bil zelo dobro obiskan. Na shodu se je predstavil deželnozborski kandidat gospod dr. Vinko Gregorič, primarij v Ljubljani. V lepem govoru je razvil svoj program, ki je program S. L. S., ki ima namen zlasti po mestih in trgih pomagati obrtnemu in delavskemu stanu. Dr. Vinko Gregorič je izjavil, da bo kot krščanski mož tudi v javnosti zagovarjal krščanska načela. Za njim je govoril namestnik deželnega glavarja dr. Evgen Lampe, ki je kazal na delo S. L. S. v deželnem zboru. Slednjič je povedal gospod župnik, ki je shodu predsedoval, da je naš deželni odbor ravno Tržiču in tržiškemu okraju v kratkem času naklonil lepo podporo, za cestni okraj 6080 K, za gasilce 400 K. V kratkem času bo treba graditi šolo, popraviti zanemarjene občinske poti, to se bo pa dalo doseči le s pomočjo in podporo deželnega odbora. Zato potrebujemo kot poslanca moža, ki se bo pridružil večini deželnega zbora in ta je v rokah S. L. S. Le po takem možu bomo v Tržiču kaj dosegli, ničesar pa ne po liberalcu. Tak mož pa je dr. Vinko Gregorič, primarij v Ljubljani, katerega bomo dali krščanski volilci dne 4. marca svoje glasove. — Ne dajmo se begati po lažeh, ki jih bodo trosili liberalci, kakor ponavadi. Bodimo možje in volimo kot poslanca moža, ki se tudi v javnosti ne sramuje pokazati se kristjana. Liberalci pa naj volijo svobodomiselnice!

g Moravče. (Še enkrat občinska doklada na žganje.) Skoro je ni občine, vsaj tako velike ne, kot je moravska, da bi imela samo 50 odstotkov občinske doklade, to se pravi, od vsake krone zemljiškega in obrtnega davka se plača 50 vinarjev za občino, s katerimi se pokrijejo stroški za vzdrževanje šol v Moravčah in na Vrhopolju, za ubožce, otroke v občin. oskrbi, za ceste in mostove itd. Ti stroški znašajo vsako leto nad štiri tisoč kron. Kakor kaže lanski račun je imela občina 4665 K 83 vin. dohodkov in 4373 K 96 vin. stroškov,

preostanka torej 291 K 87 vin. Dobro je gospodaril novi občinski odbor. A letos pride nekaj hujšega. Na moravski šoli je treba novih stranišč. Za nas vse bi bilo dobro, kakor je po starem; niti na misel ni prišlo nobenemu občinskemu odborniku, da bo treba kaj novega, a kakor veste, imamo nad seboj okr. glavarstvo in dež. vlado, posebno pa okr. zdravnik pravi, da so sedanja stranišča zdravju škodljiva. Določili so vladnega inženirja, ki je naredil plan za prezidavo in naračunal 7900 K za to popravilo. Že pred leti je tudi določila deželna vlada, da je na Vrhopolju preveč otrok za enorazredno šolo. Ker ni prostora v sedanji šoli, treba bo šolo za eno nadstropje vzdigniti in komisija je lansko leto dala vladnemu inženirju narediti načrte, po katerih se bo zidalo in stroški bodo znašali okrog 27 tisoč kron. Ti ogromni stroški, okrog 35 tisoč kron, so bili naračunani zoper voljo občine, a prevzeti se morajo, ker nas nihče ne bo vprašal za to, če nam je všeč ali ne. Kako se bo torej ta vsota dobila? Če bi hoteli to plačati takoj, tedaj bi morala občina zvišati doklade za več let na 150 odstotkov. Toda kdo bo to zmogel, ko je že tako malo denarja in slabe letine? Kaj torej storiti? Dobro jo je pogodil občinski odbor, ki je sklenil, da najame za 20 let posojilo; vsako leto se bo pa plačalo obresti in nekaj na račun dolga. Že to bo precejšnja vsota, katero bo vsako leto nemogoče pokriti. Da bomo torej, če nas kakva večja nesreča ne zadene, mogli plačati obresti in vsako leto nekaj dolga, zato je občinski odbor vpeljal davek na žganje. Kdor to razume, pa še jezik brusi, temu pa ni mogoče pomagati, pa naj šnops pije ali pa šnops prodaja. — Najemnina za sejme (stongelt), je bila dne 18. t. m. oddana na javni dražbi pri županstvu. Največji ponudek, 396 K, je plačal Fr. Urbanija iz Hriba.

g Zlatopolje. Kakor povsod, vršila se je tudi pri nas volitev v krajni šolski svet. Izvoljeni so: M. Stražar, župan, P. Černušak, občinski svet, in A. Slapar. — Kaj je z našo šolo? Ob koncu šolskega leta se je opustila zasilna šola in obenem ustanovila enorazredna ljudska šola. Toda od tistega časa nimamo nobenega šolskega pouka. Ne vemo, kje tiči vzrok? Soloobiskujočih otrok šteje naša fara okrog 70, ki so sedaj brez vsakega pouka. Ali ostanemo alfabeti? — Pretečeno soboto, dne 15. t. m., smo imeli tri krste, vse iz ugledne Slaparjeve rodbine iz Male Lašne.

g Šinkov turn. Malokdaj se oglašimo v »Domoljubu«, pa ga vseeno radi beremo, ker ga prihaja precejšnje število v našo vas. In tudi nekaj »Slovenec«. — Tukajšnje slovensko katol. izobraževalno društvo je kupilo grad z zemljiščem vred od Mihaela Zmrzlikarja, posestnika v Kosezah, za primerno ceno. Grad ima dosti lepih sob, zelo pripravnih za letovičarje ali za čiste gospode duhovnike v pokoju, ker grad stoji tik cerkve. Kraj je miren in

tih. — Dne 9., 14. in 16. marca priredi društvo predstavo »Mater Doloroso«. Pričetek ob 3. uri popoldne. Vsa soselna društva vljudno vabimo. Vstopnina navadna.

g Žiri. Dne 20. februarja je umrla 90 let stara Agata Bačnar (cerkovnikova žena na Goropekah). Rajnica je bila velika dobrotnica nove župne cerkve, kar ji naj sedaj Bog obilno povrne. Priporočamo jo v pobožno molitev, zlasti nekdanjim žirovskim gospodom duhovnikom, ki se gotovo še spominjajo goropeške stare mežnarice. Imamo še precej nad 90 let starih ljudi, ki so še pri krepkih močeh. Lansko leto si je 92 letna starka zlomila roko; v kratkem času so se ji, in to le po oskrbi domačih sredstev, stare kosti tako zarastle, kot da bi ji tekla po žilah kri 24letnega dekleta. Če jedo tudi pri nas samo sočivje in kisl mleko, ne vem; to namreč pravijo, da ohranjuje življenje in moči. A eno vemo: ljudje iz prejšnjih časov niso razvajeni in nezmerni, brez tega pa ne bo čakal nihče sive starosti, če si tudi drugače ne privoščijo nego sočivja in kislga mleka. — Mesto obolele gosp. Minke Močnik je imenovana za nadomestno učiteljico na štirirazrednici gosp. M. Vrhunc, ki je bila doslej učiteljica v Ljubljani v Lichtenturnovem zavodu ter ima že vse potrebne izpite. — Legar se je tudi pojavil na Dobračevi, en otrok je vsled te bolezni umrl a izven dotične hiše se slučajni te bolezni do sedaj še niso pokazali. Hiša je pa tudi zelo osamljena, tako da se ni bati razširjanja, če se bo količkaj pazilo. — Poprava ledinške cerkve mora biti letos dovršena; to zahteva sedaj baje c. kr. deželna vlada. Komu bi taka zapoved bolj ugajala nego Žirovcem? Na pomlad se bo, kakor se sliši z merodajne strani, delo razvnelo. Ostrešje je tako v slabem stanju, da se je c. kr. inženir izrekel za povsem novo. Strgana streha bi bila potem krita z opeko, ki ji daje centralna komisija in z njo vlada odločno prednost pred eternitom, ako se ne bo privzela novejša vrsta eternita (zenit).

Dolenjske novice

d Šmartno pri Litiji. Umrl je na Bregu ondodni dolgoletni cerkveni ključar Jurij Ponebšek, star 83 let. Blagemu možu naj sveti večna luč v p'čilo za skrb pri cerkvi. — Te dni je došla na Vagensperšk. vojvodin'a Meklenburška.

d Iz Prečine. Svetokriškega pašeta glava boli in vedno toži o slabih časih. Zadnje volitve mu večkrat pridejo na misel in čudno se mu zdi, da je tako strašno pogorel pri zadnjih volitvah. Ob nedeljah posebno rad doma čepi in premišljuje, kako bi se maščeval nad »klerikalci«. Dalje pravi, da je za več sto kronic na slabšem, ker je zadnjič tako strastno agitiral za »napredniške«. Zdaj vidite, kam privede taka družina.

d Iz Grmulj pri Mokronogu. Umril je dne 20. t. m. Radeckijev veterinar Janez Marinič iz Grmulj v 84. letu svoje starosti. — Isti dan je umrl tudi drug Radeckijev veterinar Jernej Ulepč iz sosedne Starevasi. Svetila jima večna luč!

d Škocijan pri Mokronogu. Naš nadučitelj Benedičič je ponos fare in zgled mladini. Včasih ga Durjava sicer malo ozmerja in nedavno so ga nekje drugje postavili na hladno. Vendar mu to nič ne de. On pač ve, da liberalizem tako ravna s svojimi najbolj gorečimi privrženci. — V četrtek, dne 20. februarja se je pripeljal v Škocijan poslanec Hladnik. Šel je v Zakrakovo pogledat kraj, kjer prosijo za nov most čez Krko.

d Loški potok. Ponesrečil se je v Ameriki Jan. Gregorič iz spoštovane družine Gregorič. Bil je komaj od spomladi v tujini. Zagrabil ga je pocestna železnica ter mu strga glavo in razmehnil truplo. Bil je priden in pošten fant, star 16 let. Škoda mladega življenja! Isti čas je prišla vest, da sta se ponesrečila brata Lavrič iz Retli. Razstrelila se je mina in oba težko ranila. Res da Amerika da kak dolar, zahteva pa tudi veliko žrtev, žalibog tudi življenj, ki se ne da nadomestiti z nobenim denarjem.

d Iz Prečine. Nerač odgovorjam na liberalne čenčarije in obrekovanja, toda ker me liberalni dopisun le ne neha blati po časopisih, ne morem molčati. Da ne boš mislil, da sem tako neumen, da ne vem, kdo me blati po umazanih časopisih, te naravnost vprašam: Ali nisi ti Perčev Franc in imaš pomagace kot je žagar Avgust in Kusov Frelč? Ali nisi ti hodil v bezgavški graben in tam ste vi trije kovali tako »kunske« dopise? Pometajte raje pred svojim pragom, kajti vsak ima dovolj smeti. Pustite tudi v miru bivšega gosp. kaplana, ki ni nikoli nič žalega storil. Torej toliko v odgovor na vsa obrekovanja. V bodoče se bom ravnal vedno po starem geslu: Kaj me briga, če kak osel riga. — Martin Berus, občinski odbornik, Gor. Kamence.

d Dvor pri Žužemberku. Pri nas smo novo leto nesrečno pričeli. Takoj prvi dan zvečer je v Krki vtonil posestnik Rajer iz Lašč. Revež se ga je tako nalezl, da je domov grede namesto na most, zašel v vodo. Moral si je pa še precej pomagati, ker so ga drugo jutro dobili na jezu, skoraj deset minut od mosta, četudi je tam Krka zelo globoka in mirna. Pokojnik je bil zvest pristaš Štipkotovega liberalizma ter alkohola. Liberalizem mu je osušil dušo, alkohol pa vtupil telo. Plačilo sveta! — Bolj srečno je novo leto v tem oziru, da smo ga pričeli brez more, ki nas je tlačila skoraj 13 let. Zima je namreč vzela našega ljubelega Štipkota Jelenca. To je bila »muja«, predno smo se ga znebili! Držal se je, kakor zarjavel žebelj v hrastovem lesu. Ko vse prošnje, vse pritožbe in nezaupnice niso nič izdale, je šla slednjič deputacija občinskega odbora naravnost h deželnemu predsedniku. To je izdalo. Sedaj že dobra dva meseca osrečuje Kandijo s svojo navzočnostjo. Bog nam daj enkrat dobrega, za šolo in lepo vzgojo

otrok vnetega nadučitelja! Ljudstvo si ga srčno želi in ga bo z velikim veseljem sprejelo. Sedaj je vodstvo šole začasno izročeno g. učitelju Dekvalu. — Revčki so naši liberalci. Po Štipkotovem odhodu so tako klaverni in zbegani, kakor piščeta, kadar jim kragulj kokljo vzame. Sicer pride njihov mojster včasih nazaj, da jih malo »potrošta«, toda kaj, ko pa najde vselej nove razvaline svoje bivše liberalne trdnjave! Zadnji čas je občinski odbor vrgel zadnjega liberalca iz krajnega šolskega sveta in izvolil odločno naše može. Mislili smo, da bo vsaj Zmajdek osial za »mušter« pri šoli kot nadzornik, saj je še nedavno pisal mogočno pritožbo na okrajni šolski svet, češ, da ne bo hodil ob delavnikih k seji. No, vstregli so mu bolj, kakor je pričakoval. Poslali so ga namreč s Štipkotom vred v penzijo, namesto njega pa imenovali za krajnega šolskega nadzornika Franceta Koželj, vrlega našega pristaša in predsednika izobraževalnega društva v Žužemberku. Ko so dobili liberalci še ta tobak pod nos, pravijo, da so začeli tako »bati, da jim je prihitel sam Štipko voščiti »Bog pomagaj«. No, saj jim gre res tako, da jim Bog pomagaj!

d Popotnik po velikolaškem okraju. V Velikih Laščah izstopim ter krenem v gostilno — ker sem prišel ob 1. uri z vlakom — da se nekoliko okrepčam. Tu zvem, da se nekdanjemu državnozbornemu kandidatu Puclju nič kaj dobro ne godi, vendar pa misli še kandidirati, ker kot mesar ima baje še zaupanje med kmeti. Županu velikolaškemu je vse prodano. Neka parna žaga ga je pripravila na boben. — Odtod jo krenem v Turjak. Tu izvem, da je to liberalno gnezdo; župan Žužek sicer noče biti v liberalnem taboru, a pri občinskih volitvah je pokazal svojo barvo, ko je gosp. župnika iz Škocijana s pooblastilom vred nekako smehljaje odločil, nato pa vse druge, od katerih je vedel, da so v taboru S. L. S. Pred kratkim se je sprl baje celo z orožniki ter jim kazal svojo vsemogočnost. Pravijo, da je dobil zato neko »nagrado.« Iz Turjaka jo mahnem čez Rob proti lepi Iški. V Robu so mi pripovedovali, da ima nekdo zalogo sprijene ameriške kornice, ki ima v tem kraju ceno 25 vin. za kilo. Dobil jo je od trgovca v Ljubljani, ki menda ne ve, da sme tako kornice prodajati samo za živino. Ljudstvo godrnja, ko tuja kornica — na videz lepa — zmleta silno smrdi in ni užitna. Celo živina je ne mara. Pretečeno nedeljo so se na »Skali« topli može; dva soseda Lenič in Strle iz Sekiršč. Kar s poleni sta se udrihala. Kazen jima je za petami. Vzrok žganje. — V Krvavipeči je otvorena gostilna pri Bečniku. Potrebna je bila, posebno za tujce, ki večkrat prehodijo dolgo Iško — dolenski Vintgar — a dosedaj niso imeli nobene hiše, kjer bi se okrepčali. Prihodnjič več.

d Iz Zagorja ob Savi. Na cvetni četrtek se bo vršil nov živinski in kramarski sejem! Vabijo se vsi, ki se navadno udeležujejo naših sejmov, da se tudi

tega v obilnem številu udeležijo. — Naši liberalci in socialni demokratje se kaj ljubeznivo objemajo, kadar se gre za »ljudske koristi«. V seji dne 3. svečana so predlagali liberalci podporo liberalnemu bralnemu društvu, socialni demokratje so menda ugovarjali, nato pa so se lepo pogovorili in dali še soc. demokratični knjižnici podporo, to je vsaki po 50 kron — in mirna Bosna. Vpeljali so tudi davek na pse, to bi bilo čisto pametno, toda kakor se govori, določili so razdaljo 600 metrov, da bo smel kak posestnik imeti psa davka prostega. Ta določba je povsem krivična, ker marsikje sta po dva trije posestniki, vsi na samoti in oddaljeni od vasi po več tisoč metrov, pa jih ne bodo smeli imeti. Menda hoče župan s tem davkom občino odškodovati, ker je izdal lov za celih 22 kron. V brezmejni ljubezni do davkoplačevalcev so dalje »znižali« občinske doklade od 63% na 80%. Kakor se no Zagorju govori, se je tudi pri nas pričel ustanavljati kartel prodajalcev apna. Apno se gotovo zelo podraži. V kratkem se bo pričela graditi nova cesta pod Zagorjem in tudi nov most čez Medijo bo kmalu gotov.

d Radeče pri Zidanem mostu. V cementni tovarni na Zidanem mostu je ubil električni tok 18. februarja t. l. delavca Petriča iz Radeč. Bil je komaj 20 let star. Svoj čas je obiskoval meščensko šolo v Krškem. Že takrat je očitno kazal svojo surovost in brezverstvo. Pozneje je hodil nekod po Pruskem, kjer se je še bolj navzel svobodomiselnih socialnodemokratskih naukov, no katerih je tudi živel. Zadnji čas je bil prišel domov z neko žensko, s katero je živel tako, da je dejal oohujšanje vsem. Ni še dolgo, ker je rohnol, da mora nobiti vse ferie. Prizgodilo se je drugače. Mrtev je on. Ali ni tukaj nrst božij? — Dolgo so se pritoževali liberalci zoper občinske volitve. Zdi se na nogoreli ponolnoma, kajti tudi na Durnu so ovrgli vse njihove pritožbe. Zato liberalci le še naprej poslušajte Gmelnerjevo in Trencinkovo komando, če hočete plačevati nepotrebne stroške zastopnikom pritožbe. Sicer hoste na lahko poravnali, saj imate v svoji družbi Lindnerja.

d Ribnica. Te dni se je neslovila od nas obče priljubljena gospodična učiteljica Tomc. Res hvaležni smo ji posebnostjo starši, ker je naše otroke tako leno učila ne samo šolskih reči, ampak jih tudi navejala k boškoljubnemu življenju. In to je prav, kajti samo poduk brez verske podlage ni nič. Boj so sremelaj po vseh njenih natihi. — Ta mesec sta umrla dva upledna moža: stari gospod graščak T. Rudež in posestnik Gregor Češarek, brat gospoda župnika in naš zvest pristaš. — Predpust je s svojimi vesellicami zahteval tudi neko smešno-žalostno žrtev, to ve najbolj povedati ona gospodična, ki je no sokoleki veselici zaradi pretesne oblake osem dni bolna ležala. O neumna moda!

d Iz Vinice. Dne 6. t. m. je bila občinska seja na Vinici. Občinski odbor je volil v krajne šolske svete: za Vinico, Staro Lino in Preloko po tri člane in tri namestnike, vseh devet članov in devet namestni-

kov pripada k S. L. S. Omenjena občinska seja bi bila izredno zanimiva, ko bi bilo res, kar sporoča »Dan« (recte »Tema«) dne 15. t. m.! Od človeka, ki 'e bival skoraj 40 let v tujini ter n'egovih pomagačev pač ni pričakovati resnice in omike. Dopis mrgoli bežestih in smešnih laži. Med drugimi predmeti je bil o pri občinski seji obravnavati o prošnji Mikola Perzetič za dovoljenje za kavarno. Prestašil se župnika ni niti župan, niti nobeden odbornik, morebiti je skočilo srce v hlače Perzetiču, češ, s kavarno ne bo nič. Župnik ni prav nič kričal, župan ni stolov brisal. Župan je opozoril Perzetiča in Trampuša, naj gresta iz sobe, ker bode zdaj obravnavo o Perzetičevi prošnji radi kavarne. Ubogala sta mahoma in šla na drugo stran hiše, v kateri nista ničesar slišala o obravnavi. Vse točke dnevnega reda so odborniki mirno obravnavali in z začudenjem poslušali, kaj zahteva Perzetič, namreč izvrševati več pravic, kakor jih izvršuje o v največjih primorskih hotelih. Umevno je, da je Perzetič propadel. Vnitja, grožnje, prošnje itd. ni bilo prav nič. Občinski denar ima župan v železni blagajni, on sprejema denar, on tudi izplačuje denar onim, ki imajo pravico do raznih svot. Občinske račune pregleduje lahko vsak davkoplačevalec, tu ni nič tajnega in skrivnostnega. Računi so popolnoma pravilni in v redu, postavljenih je pet računskih redovnikov, ki pregledujejo račune vsako leto vsaj po dvakrat.

Notranjske novice

n Iz Idrije. Pri nas se sedaj veliko govori o naši realci. Pravijo, da jo bodo premestili v Ljubljano, kaj bodo pa Idriji zato dali, nobeden nič ne ve. Smešno je pri tem obnašanje nekaterih, ki tožijo klerikalce, kakor da bi oni zakrivali premestitev srednješolskega zavoda iz Idrije. Mi namreč ne preskrbimo profesorjem primernih stanovanj in ne spoštujemo zadostno učnih moči na našem zavodu. Kaj vsega klerikalci ne zakrivijo? Kolikrat je naša stranka rekla, preskrbite načrt pri podrtiji prejšnje čitalnice za stanovanja ali profesorjem ali delavcem. Tako bode vstroženo stanovanjem in mestni občini, ker bode imela dohodke od hiše. A naši nasprotniki žele le plesno dvorano, — ki ne bi nič nesla — na občinske stroške. In spoštovanje do profesorjev? Saj liberalci in soc. demokrati so odpravili ali vsaj trudijo se odpraviti vsako auctoriteto. Kako so pometali s profesorji v prvih letih naše realke, je zadosti znano. Imena dr. Herle, Pirnat, Levičnik, jasno govore, kje ni spoštovanja. — No, mi smo poprašali na onem mestu, kjer imajo to odločiti. Naprosili smo našega poslanca Gostinčarja, naj v naučnem ministristvu popraša. A tam je dobil odgovor, da tam uradno ni nič znano o taki premestitvi. Sedaj bodo menda vtihnili. Kako je nastala ta govorica in se kot gotovo raznašala po našem mestu, si lahko mislimo. Marsi-

kateremu ne ugaja, da je državna postala, tedaj so učiteljske moči bolj neodvisne, drugi bi morda rajši prisli v Ljubljano, kakor ostali v Idriji. A oboji ne pomislijo, kako škoda s tem mesu napravijo, kako se je zadolžilo ravno radi realke, koliko časa bode še krvavelo, preden se bodo velike obresti izplačale in glavnica amortizirala? In vse te žrtve naj bi bile po desetletnem obstanku zastoj? Krasno poslopje se je zidalo, samo stavbni prostor je veljal 52.000 K, in sedaj naj stoji prazno, ali se porabi za kako vojašnico. Neumestno je torej bogati ljudi, še bolj neumno pa krivdo zvrčevati na klerikalce. Kedar gre pri naših nasprotnikih kaj napak, pa iščejo vzroka pri naši stranki. Kje jim sedaj poka, še ne vemo, a mora že kaj biti, ko se hudujejo po stari navadi nad S. L. S.

n Budanje. Število »Domoljubovih« naročnikov se je letos znatno povisalo. Prav tako, saj nam prinaša mnogo poučnega in zabavnega čtiva, zato naj si ga vsak zavaden somišljenik Slovenske Ljudske Stranke naroči! Odprimo duri res krščanskim časopisom in vrzimo od sv. cerkve prepovedane, kot: »Slovenski Dom«, »Učiteljski Tovariš«, kamor spadajo, namreč v peč. Naj ne bodi hiše, kjer bi imel proticerkveni list prostor. — Pretečeni mesec je umrl v goriški bolnišnici star fant budanjski Mihael Čermelj ter večletni cerkvenik. Dasiravno je cerkveniško službo prepustil že pred letom časa svojemu nečaku, je še do zadnjega časa rad prihitel v zakristijo kaj pomagat. V Gorico si je šel revež iskat zdravja, a prehitela ga je edina rešiteljica smrti! — Dne 20. t. m. nas je zapustil naš nadvse priljubljeni gospod nadučitelj Maks Kalan ter odšel na svojo novo službo v Nadežje selo. Služboval je pri nas dve leti in pol, bil je ves čas odločen pristaš krščanskih načel. Svojega prepričanja se ni bal pokazati nikjer, zato ga je podružnica Slomškove zveze za Notranjsko izvolila za svojega odbornika. Deloval je pa tudi na izobraževalnem polju, bil je podpredsednik izobraževalnega društva, član Orla, cerkven in društven pevovodja in organist. Malo je dandanes učiteljev, da bi se hoteli po njegovem zgledu tudi izven šole truditi za izobrazbo ljudstva. Zato se pa tudi ljudje trudijo, da ljubijo in spoštujejo take učitelje. Mi Vas bomo ohranili v dobrem spominu, Vam, gospod nadučitelj, pa želimo, da ostanete istih načel in prepričanja kot pri nas in Slomškova zveza bo lahko ponosna na svoje vzgojitelje.

n Bloke. Pritožbarji so dobili nazaj svoje pritožbe. Dosegli niso ničesar. Vse tri pritožbe so zavrnjene, četudi jih je Lah sestavil in podpisal. Nekateri so se zanašali nanj, kakor na Boga in mislili, da, kar bo on rekel, bo držalo. Tudi sam je mislil, da bo nagajal, kar bo hotel. Pa se je opekel. Zdaj ima dolg nos in osramočen stoji pred vsemi, ki so se mu dali zapeljati in ki iz tega lahko spoznajo, da Lahova modrost in mogočnost ni Bog ve kako velika.

Tudi on sam je moral to občutiti na svojem žepu. Malo je manjkalo, da ni še nekaj drugih potegnil v nesrečo. Le prizanesljivosti g. Drobnica se imajo zahvaliti, da so tako poceni prišli iz svoje blamaže. — Za načelnika v krajnem šolskem svetu v Novi vasi je izvoljen g. Fr. Usenik, posestnik in mizarški mojster. — Vedno pogostnejše pritožbe se slišijo čez pismočenoš Jurija. Svetujemo mu, naj pazi na svoj jeziček, naj se dostojno vede in »Domoljuba« naj ne meče po tleh!

n Dolenci Logatec. Odkar obstoja župnija Dolenci Logatec, se še ni primerilo, da bi ležali hkrati trije mrlci na mrtvaškem odru. Pretečeni petek pa se je to zgodilo. Umrli so: Janez Nagode, znan le pod imenom »fajmošter«. Bil je vdovec in zaposlen kot cestar, pametno dobrovoljen, korajžen in krščanski mož, dasiravno ni posegal javno v politično in družabno življenje. Druga žrtev smrti, neizprosne jetike, je Katarina Dolenc, samska šivilja. Kot tretji med umrlimi pa je posestnik Jakob Mihevc, vulgo Masle. Prvemu in slednjemu je napravilo slovensko katoliško izobraževalno društvo kot svojima udoma zelo krasen pogreb, zlasti pogreb Jakoba Mihevc je bil, lahko rečemo, naravnost veličasten za naše razmere, ker so se člani katoliškega izobraževalnega društva v polni meri zavedali svoje dolžnosti do pokojnega sodruštvenika in je bil tudi čas pogreba — nedelja — ugoden za udeležbo. Društveni moški pevski zbor je v hiši smrti, v cerkvi in ob grobu pokojniku v počeščenju in slovo prav lepo zapel tri žalostinke. — S. L. S. bridko žaluje za svojim zvestim somišljenikom, ki je bil jasnega pogleda in neupogljiv v svojih dobrih načelih, četudi je imel vsled tega trpeti gmotno škodo. Mož, kakoršen je bil pokojni Mihevc, si želimo prav mnogo! Tisti, ki so mu skazali v tolikem številu in tako zavedno zadnjo čast, so plemenito proslavili njegov spomin in s tem dejansko dokazali, da se skladajo z načeli pokojnika, ki je bil zvest Bogu in z vso dušo zavzet za pravo, krščansko omiko in za resničen napredek slovenskega naroda.

Iz raznih krajev

Iz Trsta se nam poroča: Glede nove koncesije prekomorske proge Trst—Kanada, ki se je podelila neki inozemski družbi, so se tukajšnji krogi trgovske mornarice deloma že pomirili, le v krogih strojnikov in kapitanov vre še nekoliko. Vendar resnica, da ustanovi parobrodna družba »Austro-Americana« svojo lastno progo Trst—Kanada in s tem nudi svojim domačim mornarjem nova mesta, je umirila razburjene duhove. — Znano je, da niso večje evropske parobrodne družbe rade gojile izseljevanja v Kanado; večina držav, osobito Ogrska, tega ni čislala, in sicer

iz vzroka, ker Kanada nudi priseljenem lastna tla in posestva pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji in ga s tem priklopi nase, da se stalno naseli. Dosedanje izseljevanje v severno kakor v južno Ameriko je donášalo približno letnih 300 milijonov zlata v deželo in ljudje so se vračali v par letih zopet v domovino. Nasprotno pa Kanada veže ljudi nase, da si pridobijo državljanstvo, odkupijo po večletnem odplačevanju svojo posest in postanejo kanadski kmetovalci, ki obdržijo svoj denar sami. — Slovensna otvoritev nove proge Trst — Kanada se vrši dne 15. marca 1913. — Dne 14. marca 1913 bo predaval gospod dr. Rihard Kühnelt, generalni tajnik razstave »Adria« na Dunaju o temi: »Čista resnica o Kanadi« (s svetlotiski.) Gospod dr. R. Kühnelt je bival štiri leta v Kanadi in je gotovo popolnoma sposoben, pokazati Kanado s poljedelskega in obrtniškega stališča. — Dne 15. marca 1913 se priredi v tržaški luki kratka pomorska vožnja, nakar se potniki vkrcajo in prva vožnja domače nove proge se svečano blagoslovi.

Iz Hrušice pri Podgradu v Istri. Pretekli teden smo spremili k večnemu počitku vzorna zakonska starčka, splošno znanega in vsem priljubljenega kompareta Požarja in njegovo zakonsko družico. 66 let (pač redkost) ju je vezala zakonska ljubezen, katere ni pretrgala niti smrt — ko so položili mater v rakev, položili so na mrtvaški oder očeta. Par dni pred smrtjo sta skupno prečela sv. zakramente in vdana v voljo božjo se pripravila na smrt, ki ju je v dveh dneh enega za drugim popeljala v srečno večnost! Lepo življenje — lepa smrt! Vzorno in zgledno je bilo celo njuno življenje, posebno pa sta zadovoljno in vdano v voljo božjo prenašala križe in nadloge svoje visoke starosti. Hvalevredna je tudi potrpežljivost in ljubezen Požarjeve družine, katera je starčkom v dolgoletni bolezni stregla. Vse-mogočni jim to prav gotovo poplača!

Reka. Danes se zopet oglašam. V tem času pa se je že nekaj izpremenilo. V nedeljo, dne 9. t. m. je bil prvi občni zbor slov. katol. izobr. društva »Liburnia«. Odbor je z malimi izpremembami stari. Upamo, da se bode odbor sedaj podal na delo in pričel z organizacijo reških Slovencev. Kar se pa tiče naših »Domoljubovcev«, to so pa že zaspani ljudje. Nekateri plačajo članarino, še več jih je dolžnih, precej jih pa še ni niti blizu. Torej, »Domoljubovci«, vzbudite se, dokler je še čas. V društvo je dovoljeno prihajati — menda po najnovejšem sklepu — samo članom. Tudi sedaj so prihajali v društvo sami člani, razven slov. katoliških dijakov, kateri pa po disciplinarnem redu in ker so dijaški žepi prazni, sploh člani biti ne morejo. Poudarjam, da je naša sveta dolžnost skrbeti za dijaštvo, ne mu pa indirektno zapirati društvena vrata. Slov. liberalno društvo je v tem oziru popolnoma drugačno. Kar se pa drugače tiče naših Slovencev, posebno pa v verskem in narodnem oziru, so zelo zanemarjeni. Krvava potreba je, da že vendar enkrat dobimo slovenskega duhovnika. Ako ga ne moremo dobiti iz domovi-

ne, naj pride na Reko vlč. g. Müller, kaplan v Senju. On je rodом Slovenec in govori lepo slovensko ter bi nam v vsakem pogledu neizmerno mnogo koristil. Naša dekleta pa prav pridno plešejo na Kantridi in Zametu. Potrebna je slovenska Mariina družba. Toliko za danes.

Sv. Ema. Tudi ob Sv. Eme evo vam nekaj poročil. Občeznani in splošno priljubljeni fotograf g. Ivan Zupan iz Starega Trga pri Kočevju je kupil krasno gorico in lepo poslopje tik župne cerkve pri Sv. Emi na Spod. Štajerskem. Blizajo se pri nas občinske volitve, katere se zavlačujejo že od leta 1909. in še do danes niso rešene v pravem redu, ker se je vedno moralo reklamirati in pritoževati zavoljo nepostavnosti liberalcev in nemškutarjev na višjo oblast. Sedaj, ko je nekako v redu občinski imenik, se pozivajo pa volilci S. K. Z., da storijo svojo dolžnost ter oddajo dne 3. sušca t. l. glesove izbranim katoliško-narodnim in požrtvovalnim možem, kateri bodo, ako pridejo na mesto, zanaprej izborne in vestnejše vodi našo veliko občino.

Društveni vestnik

NAPOVEDANE PRIREDITVE:

Slovensko katoliško društvo za kamniški okraj bo imelo 9. marca ob 3. popoldne v »Kamniškem domu« redni občni zbor. Volil se bo letos tudi nov odbor. Člani iz Kamnika in vsega okraja — skupni naročniki »Domoljuba« — se uljudno vabite na to zborovanje. Morebitni predlogi se morajo prej doposlati odboru.

Iz Ihana. Kat. slov. izobraževalno društvo v Ihanu priredi dne 2. marca igro: »Izgubljeni sin«, svetopisemska žaloigra v petih dejanjih. — Vabijo se vsi prijatelji društva.

Vič-Glince. Tukajšnji »Ljudski oder« bo dne 2. marca v »Društvenem domu« uprizoril najvažnejše dogodke iz trpljenja našega Zveličarja. Ker bo uprizoritev pasijonskih iger času zelo primerna in bo zelo pripomogla, da se vglobimo v premišljevanje trpljenja našega Gospoda, upamo, da se bo občinstvo v lepem številu udeležilo te nove, izvanredne uprizoritve.

Iz Šturja. Kat. izobraževalno društvo ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 2. marca ob 3. popoldne. Če pregledujemo društveno gibanje, vidimo, da smo imeli tekom preteklega leta šest iger, štiri skiptična predavanja, telovadni odsek »Orel« je imel aprila meseca veliko javno telovadbo. Knjiž se je mnogo prebralo, število društvenikov znaša 216. Vplačajte hitro članarino za preteklo leto in udeležite se polnoštevilno občnega zbora!

Obrtna zadruga na Bledu ima dne 2. marca 1913 občni zbor v hotelu »Triglav«. Na dnevnem redu so poleg običajnih točk tudi: Volitev enega člana v nadzorni odbor bolniške blagajne, volitev enega odbornika v odbor zadrugne bolniške blagajne in enega namestnika, volitev 17 odposlancev mojstrov za občni zbor zadrugne bolniške blagajne na Bledu.

Društvena predstava v Domžalah. V nedeljo, 2. marca, se bo v »Društvenem domu« v Domžalah vnovič uprizorila prekrasna igra iz srednjega veka: »Goslarica naše ljube Gospe«, ki je pri prvi uprizoritvi 23. februarja dosegla velik uspeh. Snov te igre je nenavadna, a silno ganljiva, pretresljiva. Hči je vsled krivde svoje lastne izgubljene matere obsojena na smrt, se žrtvuje zanjo in jo s tem pripelje nazaj na pravo pot. Začetek igre je popoldne ob pol 4. Nikomur ne bo žal, ako si to igro ogleda!

Hranilnica in posojilnica v Šmartnem pri Litiji je imela v nedeljo, dne 23. februarja svoj redni občni zbor. Napovedani gospodarski sestanek istega dne pa je moral vsled nepredvidenih vzrokov izostati. Vrnil se bo pa v nedeljo, dne 9. marca ob

pol 3. popoldne ob priliki občnega zbora šivno-rejske zadruge. Naj se torej udeležijo tega zborovanja vsi zavedni gospodarji in fantje.

Iz Planine pri Rakeku. V nedeljo, dne 2. marca, priredi dekliška Marijina družba v Planini predstavo »Mater Dolorosa« od Silvija Sardenka. Predstava se vrši takoj po litanijah ob 3. uri popoldne v dvorani kat. izobraževalnega društva v kaplaniji. Vstopnina znaša za sedeže po 1 K, za stojšča po 30 vin. Ker se je ta preganljivi igrokaz od žalostne Matere božje že po tolikih krajih v največjo zadovoljnost ljudstva predstavljal, v našem delu Notranjske pa še nikjer in je ravno za postni čas kakor nalašč primeren, vabijo prireditelji ne le domačine, ampak tudi sosedne farane, naj ne zamude te lepe priložnosti in naj z veseljem in zanesljivo pohite v nedeljo med nas uživati krasoto Sardenkove »Mater Dolorosa«. — Hkrati javljam, da priredi ista dekliška Marijina družba par tednov pozneje v istih prostorih predstavo: »Smrt Marije Device«.

POROČILA O PRIREDITVAH:

Iz Motnika. Občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva, ki se je vršil v nedeljo, dne 9. februarja, je razvil kaj lepo sliko društvenega delovanja. Društvo je imelo preteklo leto 283 K 64 vin. dohodkov in 87 K 10 vin. stroškov. Udje so si prav pridno izposojevali knjige, katerih so v pretečenem letu prebrali skupaj 968; za časa čelega poslovanja knjižice, v dobi dveh let in dveh mesecev pa 2470 knjig, kar ej znamenje, da ljudje pri nas res radi berejo. Pretečeno leto je društvo priredilo štiri gledališke predstave, namreč: na sv. Treh kraljev dan »Mojstra Križnika božični večer«, o velikonočnem času igrokaz »Ljudmila«, 6. oktobra burko »Trije tički« in o Božiču »Fabiola in Neža«, katere dobiček je namenjen za zastavo Marijine družbe. Na zadnjem občnem zboru je bila udeležba nepričakovano obilna. Naj bi se to lepo društveno življenje v tekočem letu ravno tako lepo razvijalo in naj bi se zlasti mladina vestno in marljivo pripravljala, da bode njena in naše krasne slovenske domovine bodočnost srečna in plodonosna. Torej po tej poti naprej!

Iz Št. Petra na Krasu. Dne 2. februarja se je vršil občni zbor hranilnice in posojilnice v Št. Petru. Iz računskega poročila povzamemo, da znašajo hranilne vloge blizu pol milijona kron, kar znači, da uživa hranilnica splošno zaupanje. Kljub splošnemu pomanjkanju denarja so se torej hranilne vloge zelo pomnožile. Čisti dobiček je znašal v pretečenem letu kljub temu, da se je precej izdalo za popravilo hiše, 4503 K 44 vin., ki se je pripisal rezervnemu zakladu, kateri znaša skupno že 33.371 K 33 vin. Promet čelega leta je znašal 737.516 K 2 vin. Promet za cel čas obstoja hranilnice pa 9.299.596 K 13 vin. Načelstvo je sklenilo v korist vlagateljev obrestovati hranilne vloge s prvim julijem po 4 1/2 %, tako da daje vsakih 100 kron čistih 4 K 75 vin. — Ker se hranilne vloge sprejemajo vsak dan in od vsakega ter je prilika za nalaaganje zelo ugodna, priporočamo, da se za varčevanje svojih prihrankov vsi poslužujejo domače hranilnice. — Izobraževalno društvo naznanja, da ima veliko novih knjig in da je knjižnica odprta vsako soboto popoldne. Lahko pa se knjige dobijo tudi druge dni popoldne razen torka. Ob nedeljah pa je knjižnica zaprta.

Postojna. Občni zbor našega izobraževalnega društva, ki se je vršil dne 9. februarja, je pokazal, da je med nami v resnici navdušenja za pravo izobrazbo. Novoizvoljeni predsednik je poudaril pomen izobraževalnega društva v naših dneh, razvil načrt za bodoče delo in vzpodbudil predvsem številno navzočih, da naj z veseljem prihajajo v društvo. Posebno zborovanje »Orel« in »Bogomilec« se je vršilo zelo živahno. Za načelnika »Orela« je bil izvoljen br. Fr. Požar, za načelnico »Bogomilec« pa zopet gđ. Antonija Cuk. — Knjižnico imamo sedaj lahko rečemo, popolno. Knjižničarjevo poročilo je pokazalo, da smo v preteklem letu zelo veliko čitali, sedaj pa bo zanimanje še tem večje. — V nedeljo, dne 2. marca bo zanimivo predavanje o pomenu vojske na Balkanu. Pridite poslušat v obilnem številu!

Iz dol. Toplice. Za prednostno nedeljo so nam fantje iz Marijine družbe priredili prav prijetno razvedrilo. Noben se ni kesal kdor je šel igro pogledat, pač pa so se kesali, ki se niso udeležili te prireditve. Vsi »krofi« in druge take dobre reči, ki jih pust ponuja, so bile po-

zabljeni — in smeja in dobre volje je bilo obilo. Pa so igralci res lepo igrali, izborni in mojstrski so se sukali po odru kakor frtavke. Kar veselje jih je bilo pogledati, ko so igrali »Čevljarja«. Menda so se kar kosali med seboj, kdo se bo bolj odrezal. In res, težko je reči, komu bi dali prednost — kar recimo — vsi so se prav dobro obnesli. Za nameček nam je »Frakeljnov Boštjan« tako po domače povedal od žeb in od svoje ljube, zlate Katre »v srebrni skatljici«, da se je vse smejalo. S predstavo so bili vsi do zadnjega zadovoljni. — Prejšnjo nedeljo so pa igralo članice Marijine družbe igro »Marijin otrok«; igra je precej težka in resna, pa so jo vseeno prav lepo izpeljale. Udeležba je bila polnoštevilna. Gledavci so igro pazljivo spremljali in tudi dekleta so se prav lepo »odrezale«. — Čisti dobiček je bil namenjen za zastavo mladeniške Marijine družbe. Za preplačila: Bog plačaj!

Zahvala.

Dne 16. februarja t. l. uničil je požar moja poslopja, ki so bila zavarovana pri »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«. Škoda se je cenila dne 18. februarja in dne 19. februarja izplačala se mi je popolna zavarovana svota brez vsacega odbitka.

Vsled kulantnega postopanja in takojšnega izplačila odškodnine, štejem si v dolžnost to edino domačo zavarovalnico vsakemu najtopleje priporočati.

Predole, dne 19. februarja 1913.

Janez Nučič l. r.

Anton Tomšič l. r. priča.

Dobre knjige

Priučenje nemščine. Knjiga »Nemščina brez učitelja« obsega sedaj dva dela. Že znani I. del »Nemška slovnica za samouke služi za temeljito priučenje nemščine, kar pa zahteva precej truda in slovnične izobrazbe. Velja 1 K 20 v.

II. del »Slovensko nemški razgovori v vsakdanjem življenju«.

nju«, 1 K 20 vin., je pa nova knjiga praktične vrednosti, ki jo lahko rabi vsak samouk, ki zna čitati. Na podlagi teh razgovorov se bo kar naravnost vpeljal v nemško govorico, da bo lahko šel med Nemce, ker bo znal nemščino za vsakdanjo potrebo. Razgovori so prirejeni za vse slučaje in razmere; tako bo našlo n. pr. slovensko dekle, ki služi pri nemški družini, razgovore, ki jih rabi v službi. Slovenski trgovec, gostilničar, obrtnik, delavec, mladenič, ki gre k vojakom itd., bo tudi našel v knjigi potrebne razgovore za občevarjanje z Nemcem. Knjižica bo pa zanimala tudi marsikoga, kateremu se ni treba nemščine šele učiti. Tako najdejo tu n. pr. načelniki slovenskega telovadnih društev, požarnih bramb i. t. d. v odstavku »Razgovori z vojaške novince« poleg nemških, tudi vsa slovenska vežba na povelja. Knjižica nudi pa še veliko druge stvarine, ki bo splošno zanimala. »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Vojska na Balkanu. 11. in 12. sešitek tega zanimivega dela izide v nekaj dneh. S 13. sešitkom pa bo delo za sedaj zaključeno.

Dr. Jerše: Šmarnice »Mati čudovita«. Za'ozila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena z rdečo obrezo 2 K, v šagrinu z zlato obrezo 3 K. — V teh izvirnih šmarnicah, katere je sestavil znani ljubljanski pridigar dr. Josip Jerše, so poviti najlepši cvetovi Marijinih čednosti v krasen venec, katerega bo gotovo vesel vsak Marijin častilec. Z govorniško silo, živahno, a brez pretiravanja in izmišljevanja nam slika dr. Jerše »Mater čudovito« ter vse njene prednosti in vzvišene lastnosti.

De Waal, Valeri'a ali zmagoslavni izhod iz katakomb. Zgodovinska povest. 1 K 50 vin., v patnu 2 K 10 vin. Letos je minulo 1600 let, kar si je krščanstvo z zmago Konstantina Večikega nad Maksencijem osvojilo Rim in zavladelo svet. V navedeni povesti se slika ta veliki boj med ginečim poganstvom in procvitajočim krščanstvom, ki je zmagoslavno izšlo iz katakomb ter v kratkem času prerodilo celo trhlje človeštvo. Najlepše svetovne povesti, kakor

»Quo vadis«, »Ben Hur«, »Zadnji dnevi Jeruzalema« so iz prve dobe krščanstva, med te spada tudi »Valerija«. Letos ob 1600. letnici onih velikih dogodkov bomó brali »Valerijo« še prav s posebnim zanimanjem.

Mnenje gosp. dr. H. Appel,

na Dunaju.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

V zvezi z vašim pismom mi je čestvam poročati, da sem rabil doposlane mi poskusne botiljke vašega železnatega kina vina Serravallo z velikim vspehom.

Dunaj, 22. 6. 1911.

Dr. Appel.

O ljudskem zdravju.

»Epidemije so podobne velikim svarilnim razglasom, s katerih državnik velikega stila lahko čita, da se je v razvitku njegovega naroda pojavilo motenje, ki ga tudi brezskrbna politika ne sme dalje prezreti.«

Tako govori Virchow svarilno o nevarnosti jetike. Pa ne samo državi, ampak še bolj rodbini naj veja to svari pravočasno za mig'jaj, da je boleznj varovati se laže, nego jo ozdraviti. Ako čutimo bolečine, imamo že bolezen. Odvrčati se pravi, takoj izpočetka boleznj odtegniti podlago, ki ji odvzame možnost razvika, telo pa vzgoji za odpornost.

Skoro večina teh boleznj pa odpade na sopila, pričenši od ustne dupline do pljuč. Lahka občutljivost teh organov, negotovost ob pričetku boleznj, kakšna bolezen se utegne razviti iz tega, nam že izpočetka narekuje, da hitro pokličemo zdravnika, ako se ti znaki poslabšajo. Rav-

no pri obo'elosti sopil, n. pr. kašlju in njegovih variacijah, dušljivem kašlju, influenci, naduhi, pljučnici, jetiki, dalje celi vrsti katarjev od navadnega nahoda do zdravje težko motečih kroničnih katarjev vratu, goltanca, sapnika in pljuč, torej ravno tukaj je treba dvojne previdnosti, ker se največkrat boleznj pridružijo tudi drugi organi. Glavobol, motenja želodca in črevesa so še večkrat posledica teh boleznj. Če torej nastopi kakršnokoli motenje, je vselej prav, da imamo zanesljivo sredstvo takoj pri roki.

Zlasti pri obolelosti sopil, ki imajo že pri najlažjih oblikah neprijetne postranske učinke v osebnem prometu, in zaradi hripavosti glasu, pogostega kašljanja, odkapljanja, pljuvanja itd. motijo vsako zabavo, z'asti tukaj je Sirolin »Roche« gospodujoče sredstvo. Že skoro dve desetletji je svoj dobri učinek dokazalo v vseh slučajih kašlja, influence, katarjev in obolelosti pljuč ter ima na tisoče zdravnikov in na stotisoče bolnikov v Sirolinu »Roche« vsekdar tisti pomoček, ki polajšuje in donaša

ozdravljenje. Zato bo vsak, ki bi se nastopa takih težkoč rad kmalu iznebil in ki v svojem poklicu ne mra biti moten, pri prvem s'abem znaku takoj segel po Sirolinu »Roche«. Da pa pričakovani učinek tudi zanesljivo nastopi, je nujno priporočati, da zahtevate povod pristni Sirolin »Roche«, ki se dobiva po vseh lekarnah, pa samo v originalnem zavoju, ki ga po inseratih o Sirolinu »Roche« vidimo vpodobljenega. Tu bodi samo poudarjeno, da to zdravilo radi njegovega izbornega okusa uživa rado staro in mlado. Pri tem pa Sirolin »Roche« krepko pospešuje tek in ureja prebavo, torej pospešuje vpliva na splošno preživljanje bolnika.

Ako se pokaže tudi samo nepomembni znaki, da sopila niso več neprizadeta, bo vsak v korist svojemu zdravju se spominjal »svarilnega razglasu« in s sistematičnim zdravljenjem s Sirolinom podelil svojim sopilnim kanalom in vsemu organizmu potrebno odpornost.

VABILO NA redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Zgornjem Tuhinju, registr. zadruge z neomejeno zavezo, ki bodo v nedeljo, 16. marca 1913 ob 3. uri popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje rač. zaključka za leto 1912.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati (§ 33).

Načelstvo.

Išče se

Žagar

na vodno žago z dvema klinoma, in pa 1 ali 2 koparja. Plača po dogovoru. — Več se izve pri Josipu Hafner v Škofjeloči. 489 (1)

Kravar a
tako sprejme
Ivan Ogrin na Laveri pri Ljubljani.
Plača po dogovoru.

Hiša s kmetijo je naprodaj v Kamni gorici pri št. V. du nad Ljubljano, pripravna za vsako obrt. Več pove Jos. Kordeš ravnotam št. 5.

Hiša z lepim vrtom se ceno proda blizu Nakla pri Kranju. Natančnejša pojasnila daje Peter Dacar, Naklo št. 7.

Gospodarska zveza v Ljubljani

nakupuje

fižol, krompir, proso, ajdo in druge poljske prideleke.

Trgovcem priporočamo nakup kave, riža, sladkorja itd. Zaloge pristnih domavin.ih.

Velikanski šopek iz 1000 raznih cvetlic.

Za napravo tega čarobnega vrtnega okraska v obliki velikanskega šopka, dobivamo semena 1000 raznih krasnih letnih cvetlic z navodilom za 3-5 K. Nadalje 30 zavojev semen najboljših vrtnozelenjav, z navodilom 3-50 K. 12 zavojev izbranih velikanskih zelenjav, ki rade ogromno velike sadike 2-50 K. Semena za japonske cvetlične trate, zavoj 1-25 K. Semena za o račen'e balkonov 75 h. 508 Ilustrovani cenik zastoj. Veliko pravnih pisem. Woelfert & Co., Saatgutexport, Erfurt 5 (Nemčija).

Denar nosila zasebnik rečnim ljudem po 5% Oplaščilo na obr. 6 let Buta G. post. rest. Berlin 47.

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože tekom 3 dni bolečin ne odpravi moj uničevalce korrenin Ria-mazilo. — Cena lončku z jamstvenim pis-mom 1 krono. 337

Kemény (Kaschau) I.

Postni predal iz 61 Ogrsko.

Zaslugež

2-4 K na dan in stalno z mehkim in pušljenim pletenim doma, s h trdim pletim stroj-m. Pat. nih. z. n. dosežemo praktičnim in trpežnim Nauti-se lahko in zasloni. Zajemte-no, da se odo odsvod lahko oddaja. Pojasnila daje zastoj podjetje za povzgojo doma-čih p. eterja Karl Wolf, Dunaj VII., Mariahilfer-strasse št. 82. 2-97

Pri lišajih

vseh vrst, posebno pri mokrih in suhih lišajih, kakor tudi pri prihlajih, med-sežen znan je pri vseh izpuščajih, hae-morrhoidah, celo pri naj bolj zastaranih slučajih, kjer so odsvodena vsa doslej uporabljena sred-stva, jekarnarja Stauder

Euzema-balsam

gotovo p. mag. Zdravi se z Euzemo brez motenja p. k. Zavarov. s pat. št. 141.365. Cena 5 kron. — Prit. n. le iz Ro'h-ove lekarne Kaufbeuren D 35. bav. Ailgth.

Številna zahvalna pi-sma ozdravljenih, p. svo-vo lakit, ki so vop-rabljali tega vsa močta mazila brezuspešno. 3411

2 darili

prejme vsak, kdor na-roči 5 kg zavoj

žitne kave

za 4 krone franko ali 5 kg zavoj

sladne kave

za K 4-50 franko

zastoj

pri trdki prva kakovost izdelovalen 2-lit. in sladke kave

Bartman in Ježek

kuks ob Labi, Češko.

Kdor naroči 6 zavojev, prejme 1 zavoj 2-lit. ali slad. kave zastoj.

Bencimotor tvrdke Langen & Wolf, z 8 PS, 548 najnovije konstrukcije, malo rabljen, se v obratu (se ga lahko ogleda) se proda pod ugodnimi pogoji. Natančnejša pojasnila daje J. Ruzman, Kranj. (Reklamna zadeva.)

Sprejem
tako

učenca

Ziri nad Škofjeločo.

Najcenejši izvor za bombaževino in platnino

Zavojblaga, ostanki, pri-rejeni za pušljenje za ceno 40 m K 18 — Ti ostanki so 2 do 5 m dolg, samo iz-brane na ovostl. Rjube brez š. va iz zelo močnega domačega preinega platna 21 m dolge, 150 cm široke, komad K 70. Najmanjše naročilo 6 komad. Pošilja le po povzetju. Vzorca na zahtevo zastoj in fran-ko. Od ostankov - e ne no-salajo vzorci. Največja iz-bira vseh vrst poselnih prevleč, in etov, krizevov, platna, sf. an, brisač in rubcev, namizne a per la, cel ra, keperja, barhentov, buga za c. bleke itd. id

JAN SCHKODA,
Roth - nosteritz štev. 11, Češko, tkalnica za platno i bombaž.

Dekle

16-18 let staro, sprejmo se za serviranje in po-spravljane v buffetu pri S. Jenko in br. v Pod-gradu, Istra. 509

Razpošiljam orožje vsake vrste

za poskušajo za točevni ogled. Ima k. meceva i. ankster K 20-, dvoceva i. ankster K 20-, Hamme i. ankster K 70-, Fl. bert K 8-1, samokres K 5-, pištolu od z. K naprej il. trovan cenik zastoj. F. D. U. K. tovarna orož. Opočno št. 2137, ob drž. želez. Č. e. ko.

Nigrin

(Fernolendt) 339 je najboljšo čistilo za čevlje.

Ohrani usnje trpežno in podeli najlepši lesk. Tudi izdelovanje dose-daj svetovnoznane gale-šila brez vitriolnega olja. Dobi se povsod.

St. Fernolendt, Dunaj

e. in kr. dvorni založnik.

Tovarna i. stanovišna l. 1832

Sprejemem tako

učenca za krojaško obrt

588 **Peter Rus krojač, Bled.**
Učenec za pekovsko obrt
se sprejme takoj pri pekovskem mojstru Francu 595 Zabukovcu v Domžalah št. 56.

Proda se lepa lisasta

krava s teletom

pri Jož. Zupini v Toplicah pri Zagorju ob Savi 590 (Medija Izlake).

Velika gostilna

pri državni cesti s postajo ces. žrebcev, s prostornimi poslopji, ter 110 oral dobrega, blizu ležečega zemljišča, v celovski ravnini, od železnice pol ure, se zaradi družinskih razmer prodaj za vsi premičninami pod ugodnimi pogoji in primerni ceni.

Mina Kulterer veleposelnica, pošta Grabštanj, Korotko.

Ugodna prilika!

Kdor želi posestvo, 3/4 ure od lepega trea kupiti v: posestvo, Vrhnika, z lepo soln no lego, z dobro in rodovitno zemljo, z velikim sadnim vrtom, z lepimi gospodarskimi poslopji, vse moderno urejeno, naj se obrne do lastnika P. B. adeško, Vel. Ligonja 15, p. Vrhnika. Zemljišče je vse okrog hiše v eni parceli, le gozd je četr ure oddaljen. — Cena je 7200 kron.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

pri župni cerkvi v Ambrusu. Službo je nastopi o Sv. Juriju. Podpisani župni urad daje natančnejše podatke in sprejema priglas.

Župni urad v Ambrusu, 13. febr. 1913.

512 **IVAN ŽAVBL**

IN IZ PISA

Išče frančiškanski samostan v Makarski, Dalmacija. Razumeti se mora na vrtinarstvo in na oskrbovanje malega gospodarstva. — Prednost imajo tisti, ki so že prosti vojaščine. Plača po dogovoru. Služba se nastopi takoj. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb naj se pošiljajo na upravo „Domoljuba“ pod šifro „Makarska.“

Pametna glava

vporablja vedno

Dr. Oetker-jev pecilni prašek po 12 vin.

Popolni, higijenični, od zdravnikov priporočeni nadomestek za drože oziroma kvas. Vsa močnata jedla in pecivo bodo vsled tega večja, rahla in lažje prebavljiva.

Dr. Oetker-jev vaniljni sladkor po 12 vin.

kot najzlahnejša dišava za mlečne in močnate jedi, za kakao in čaj, čokolado in krem, šartelj, torte, puding in smetenjak; dalje s finim ali puder-sladkorjem pomnožen za potresavanje vseh vrst peciva in močnih jedi. Nadomesti popolnoma 3 do 4 kope dobre vanilije. Ako se zmeša 1/2 zavojčka dr. Oetker-jevega vaniljnega sladkorja z 1 kg finim sladkorjem in se da istega 1 do 2 polni žlici v čajno čaja, potem se dobi aromatično, okusno pijačo. 2713

Dr. Oetker-jev pecilni prašek in vaniljni sladkor se dobi v vseh trgovinah kolonialnega blaga itd. Obširno uporabno navodilo je na vsakem zavojčku. Zbirka receptov zastoj.